

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **ekonomia**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie**

Data przeprowadzenia wizytacji: **11-12.06.2021**

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	41
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	45
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	47
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	50
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Wiesław Ciechomski członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Magdalena Osińska - ekspert z grona nauczycieli akademickich
2. dr hab. Ewa Mazur-Wierzbicka – ekspert z grona nauczycieli akademickich
3. Bożena Ziemniewicz - ekspert z grona pracodawców
4. Partyk Lisiecki – ekspert z grona studentów
5. dr Anna Sikora – sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku ekonomia, prowadzonym na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim, została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2020/2021. Wizytacja została zrealizowana zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej przeprowadzanej zdalnie.

PKA dwukrotnie oceniała jakość kształcenia po ocenie instytucjonalnej na wydziale Ekonomii i Zarządzania. Poprzednia ocena instytucjonalna odbyła się w roku akademickim 2014/2015 i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej (uchwała 406/2015 z 11 czerwca 2015) oraz oceną programową z roku akademickiego 2013/2014, która również zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej (2/2014 z 9 stycznia 2014).

Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego PKA z raportem samooceny przekazanym przez władze Uczelni. Zespół odbył także spotkania organizacyjne w celu omówienia kwestii w nim przedstawionych, spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni oraz szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z kierownictwem Uczelni. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania ze studentami, z przedstawicielami Samorządu Studenckiego i studenckiego ruchu naukowego, nauczycielami akademickimi prowadzącymi kształcenie na ocenianym kierunku, z osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości kształcenia, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, publiczny dostęp do informacji oraz z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Ponadto dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadzono hospitację zajęć oraz dokonano przeglądu bazy dydaktycznej, wykorzystywanej w procesie dydaktycznym. Przed zakończeniem wizytacji dokonano oceny stopnia spełnienia kryteriów, sformułowano spostrzeżenia, o których przewodniczący zespołu oraz eksperci poinformowali władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	ekonomia	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne/ niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	ekonomia i finanse – 79% - 142,2 ECTS nauki o zarządzaniu i jakości -21% - 37,8 ECTS	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	160 godzin 6 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	553	134
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ³	2292	1415
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	108,56	68,36
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	178,5	178,65
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	65	65

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Nazwa kierunku studiów	ekonomia	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia II stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne/ niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{4,5}	ekonomia i finanse – 80% -96 ECTS nauki o zarządzaniu i jakości – 20% - 24 ECTS	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry 120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	160 godzin 6 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	1) analityka gospodarcza 2) biznes i rynki międzynarodowe 3) ubezpieczenia	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	60	66
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁶	1212	687
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	63,56	32,72
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	118,5	118,5
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	82,75	82,75

⁴ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁵ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

⁶ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie jest uczelnią publiczną, która funkcjonuje od 21 lat. Powstał w 1999 roku, a obecnie strukturę uczelni tworzy 15 wydziałów, Szkoła Zdrowia Publicznego i Filia w Elku. W roku akademickim 2020/21 UWM kształci ok. 18 tys. studentów, w tym ok. 17 tys. na studiach stacjonarnych oraz 600 doktorantów i ok. 1 tys. osób na studiach podyplomowych. Uczelnia posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora w 21 dyscyplinach naukowych i doktora habilitowanego w 16 dyscyplinach, w tym doktora (od 2006 roku) i doktora habilitowanego (od 2015 roku) w dyscyplinie ekonomia i finanse.

Jest to uczelnia, która cechuje się intensywną współpracą z otoczeniem społeczno-gospodarczym, wyrażającą się w elastycznym reagowaniu na potrzeby lokalnego i regionalnego rynku pracy, a także w inicjowaniu i rozwijaniu wspólnych działań na rzecz popularyzacji edukacji i nauki. Powyższe działania są tym bardziej istotne, iż kierunek ekonomia należy do flagowych kierunków Uczelni - studiuje na nim około 800 studentów.

Koncepcja kształcenia jest zgodna ze „Strategią rozwoju UWM na lata 2021-2030 oraz z polityką jakości. W wymienionym dokumencie zdefiniowano 6 następujących obszarów/celów strategicznych:

- 1) Spełnianie kryteriów konkursu „inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza”;
- 2) Rozwój dotychczasowych i nowych dyscyplin naukowych w powiązaniu z prowadzonymi badaniami naukowymi i kierunkami studiów;
- 3) Rozwój oferty dydaktycznej;
- 4) Zapewnienie społeczności akademickiej wszechstronnych warunków rozwoju;
- 5) Nowoczesne zarządzanie Uczelnią i zapewnienie jej stabilności finansowej;
- 6) Wzmocnienie marki Uniwersytetu w kraju i za granicą.

Koncepcja i cele kształcenia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Zgodność koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku ekonomia z zapotrzebowaniem rynku pracy na absolwentów tego kierunku została zweryfikowana m.in. w oparciu o procedurę badania ankietowego „Losy zawodowe absolwenta UWM w Olsztynie”. Jej ideą jest systematyczne pozyskiwanie informacji na temat wykorzystania i przydatności w karierze zawodowej absolwentów zdobytej wiedzy, uzyskanych umiejętności i kompetencji, a także na temat kompetencji, które z perspektywy i doświadczenia zawodowego absolwenta, powinny być rozwijane podczas studiów. Ponadto koncepcja kształcenia na kierunku była przedmiotem spotkań z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi w ramach Rady Patronackiej oraz Rady Dziekańskiej.

Koncepcja i cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany oraz są prawidłowo powiązane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany.

Kształcenie na kierunku ekonomia obejmuje studia stacjonarne i niestacjonarne I stopnia i II stopnia. Kształcenie na studiach I stopnia zostało przypisane do dyscypliny naukowej – wiodącej ekonomia i finanse (79% udziału- 142,2 ECTS). Dyscypliną dodatkową, wspomagającą jest dyscyplina nauki o zarządzaniu i jakości (21% udziału – 37,8 ECTS). Także w przypadku kształcenia na studiach II stopnia wiodącą dyscypliną naukową jest dyscyplina ekonomia i finanse (80% udziału- 96 ECTS), zaś dyscypliną dodatkową- dyscyplina nauki o zarządzaniu i jakości (20% udziału - 24 ECTS).

Przyporządkowanie kierunku ekonomia do powyższych dyscyplin, jak również jego profil ogólnoakademicki ma swoje odzwierciedlenie w efektach i treściach kształcenia oraz prawidłowo wpisuje się w misję i strategię uczelni. Cele kształcenia są związane z obszarami działalności właściwymi dla kierunku, a mianowicie, jak wynika z raportu samooceny: „Celem kształcenia na

kierunku ekonomia jest przygotowanie wysokiej jakości absolwentów dostosowanych do potrzeb gospodarki regionu i kraju oraz wzbogacania kultury narodowej. Koncepcja kształcenia na kierunku ekonomia oparta została m.in. o potrzeby gospodarki na konkretne kwalifikacje absolwentów ekonomii, opinie pracodawców, opinie studentów o programach kształcenia oraz kompetencje pracowników Wydziału”.

Uszczegółowiając zaznaczono, że „celem kształcenia na studiach I stopnia na kierunku ekonomia jest przekazanie wiedzy oraz ukształtowanie umiejętności i kompetencji społecznych związanych z istotą, uwarunkowaniami i prawami procesu gospodarowania” (...) przekazanie niezbędnej wiedzy ekonomicznej dotyczącej prowadzenia działalności gospodarczej, zasad racjonalnego gospodarowania czynnikami produkcji oraz podejmowania działań dostosowawczych do zmieniającego się otoczenia (...), zaś na II stopniu „celem jest przekazanie pogłębionej wiedzy z zakresu makroekonomii i ekonomii międzynarodowej, metod ilościowych oraz funkcjonowania rynków finansowych jak również ukształtowanie specjalistycznej wiedzy w ramach realizowanego zakresu studiów (ekonomia menedżerska i doradztwo finansowe, analityka gospodarcza, biznes i rynki międzynarodowe)” (...) (...) przygotowanie absolwentów do podejmowania decyzji gospodarczych w sferze finansów oraz inwestycji”.

Cele te ujęte są w kilku dokumentach, są to: Uchwała nr 79 Senatu Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 27 kwietnia 2021 roku w sprawie ustalenia programu studiów kierunku ekonomia dla poziomu studiów pierwszego stopnia – licencjackich o profilu ogólnoakademickim, Załącznik 1 do Uchwały Nr 79 z dnia 27 kwietnia 2021 roku Efekty uczenia się dla kierunku ekonomia, Załącznik 2 do Uchwały Nr 79 z dnia 27 kwietnia 2021 roku Treści Kształcenia, Załącznik 3a-3f do Uchwały Nr 79 z dnia 27 kwietnia 2021 roku Plan Studiów Kierunku Ekonomia; Uchwała nr 80 Senatu Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 27 kwietnia 2021 roku w sprawie ustalenia programu studiów kierunku ekonomia dla poziomu studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim i Załącznik 1 - Efekty uczenia się dla kierunku ekonomia, Załącznik 2 - Treści Kształcenia, Załącznik 3a-3f - Plan Studiów Kierunku Ekonomia.

Obowiązujące, kierunkowe efekty uczenia się zostały sformułowane w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Zostały przyjęte przez Senat UMW w Olsztynie Uchwałą Nr 187 z dnia 26 marca 2013 r. zmieniającą Uchwałę nr 916 Senatu UWM w Olsztynie z dnia 27 kwietnia 2012 roku w sprawie określenia efektów kształcenia dla poziomów i profili kształcenia na kierunkach prowadzonych w Uniwersytecie.

Z przedstawionej przez Uczelnię dokumentacji wynika, że w zestawie kierunkowych efektów uczenia się uwzględniono na studiach:

- I stopnia dla kierunku ekonomia profil ogólnoakademicki (studia stacjonarne i niestacjonarne): 23 efekty w zakresie wiedzy, 15 w zakresie umiejętności oraz 10 w zakresie kompetencji społecznych,
- II stopnia dla kierunku ekonomia profil ogólnoakademicki (studia stacjonarne i niestacjonarne): 24 efekty w zakresie wiedzy, 16 w zakresie umiejętności oraz 10 w zakresie kompetencji społecznych.

Zawarte w przedstawionej dokumentacji efekty uczenia się dla kierunku ekonomia I i II stopnia nie są zgodne z Polską Ramą Kwalifikacji (PRK) zarówno dla 6 poziomu, jak i 7 poziomu. Brakuje w nich odniesienia zarówno do podstawowych kategorii charakterystyk uczenia się, jak i kategorii opisowych.

Nie ma także przyporządkowania dla 6 poziomu dla przynajmniej części z efektów np. w zakresie wiedzy do stopnia zaawansowanego (np. K1A_W03: Ma uporządkowaną wiedzę dotyczącą kluczowych pojęć i mechanizmów ekonomicznych na poziomie mikro-, mezo- i makroekonomii; K1A_W20: Ma podstawową wiedzę o przyczynach, charakterystyce i przebiegu etapów cykli koniunkturalnych). Za to są sformułowania dotyczące „elementarnej wiedzy”, „podstawowej wiedzy” – poziom 6 (np. K1A_W06: Ma elementarną wiedzę z zakresu teorii pieniądza, finansów prywatnych, publicznych i międzynarodowych; K1A_W13: Ma elementarną wiedzę o konsumencie i jego zachowaniach rynkowych we współczesnej gospodarce K1A_W09: Ma podstawową wiedzę o roli państwa w gospodarce oraz możliwościach wykorzystania polityki gospodarczej w różnych obszarach gospodarki; K1A_W12: Ma podstawową wiedzę o wzajemnych relacjach między podmiotami gospodarczymi, państwem oraz instytucjami publicznymi).

W przypadku efektów uczenia się w zakresie wiedzy dla poziomu 7 występuje w części efektów sformułowanie: „Ma pogłębioną wiedzę” (K2A_W11: Ma pogłębioną wiedzę na temat funkcjonowania instytucji i organizacji społeczno-ekonomicznych w gospodarce oraz zależności między nimi a otoczeniem w skali regionalnej, krajowej i międzynarodowej; K2A_W18: Ma pogłębioną wiedzę na temat wzrostu i rozwoju gospodarki), ale także pojawia się sformułowanie „Ma rozszerzoną wiedzę” (np. K2A_W19: Ma rozszerzoną wiedzę na temat roli integracji europejskiej w funkcjonowaniu państw członkowskich oraz ich podmiotów gospodarczych i konsumentów, K2A_W21: Ma rozszerzoną wiedzę o podstawowych nurtach teoretycznych w ekonomii i ich historycznej ewolucji).

Występuje również nieprawidłowe przyporządkowanie efektów uczenia się do poszczególnych kategorii. Jest to szczególnie zauważalne w przypadku kategorii: kompetencje społeczne, gdzie użyto sformułowań przypisanych do kategorii wiedzy np. poziom 6 (K1A_K01: Rozumie potrzebę systematycznego śledzenia sytuacji na rynku pracy i podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych) i tożsamo sformułowany efekt uczenia się dla poziomu 7 (K2A_K01: Rozumie potrzebę systematycznego śledzenia sytuacji na rynku pracy i podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych), oraz umiejętności np. poziom 6 (K1A_K03: Potrafi aktywnie uczestniczyć w grupie opracowującej projekty gospodarcze i społeczne, jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w dziedzinie ekonomii, K1A_K06: Potrafi uczestniczyć w przygotowaniu projektów gospodarczych uwzględniając aspekty ekonomiczne, prawne i polityczne), poziom 7 (K2A_K06: Potrafi uczestniczyć w przygotowaniu projektów gospodarczych uwzględniając aspekty ekonomiczne, prawne i polityczne, potrafi przewidywać skutki swojej działalności; K2A_K08: Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy).

Tak sformułowane kierunkowe efekty uczenia się mają przełożenie na ujęte w sylabusach przedmiotowe efekty uczenia się. W przedmiotowych efektach uczenia się brakuje także odniesienia zarówno do podstawowych kategorii charakterystyk uczenia się, jak i kategorii opisowych.

Władze Wydziału były świadome stanu braku odniesienia efektów uczenia się do PRK w przedstawionej ZO PKA dokumentacji. Podjęły one bowiem kroki do stworzenia nowych programów studiów wraz z nowymi efektami uczenia się (przy uwzględnieniu PRK) dla I i II stopnia dla roku akademickiego 2021/2022. Programy zostały zatwierdzone. Świadczą o tym przyjęte uchwały wraz z adekwatnymi załącznikami tj. Uchwała nr 79 Senatu Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 27 kwietnia 2021 roku w sprawie ustalenia programu studiów kierunku ekonomia dla poziomu studiów pierwszego stopnia – licencjackich o profilu ogólnoakademickim (Załącznik 1 do Uchwały nr 79 z dnia 27 kwietnia 2021 roku Efekty uczenia się dla kierunku ekonomia) oraz Uchwała nr 80 Senatu Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 27 kwietnia 2021 roku w sprawie ustalenia programu studiów kierunku ekonomia dla poziomu studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim (Załącznik 1 do Uchwały Nr 80 z dnia 27 kwietnia 2021 roku Efekty uczenia się dla kierunku ekonomia).

Koncepcja kształcenia dla kierunku ekonomia profil ogólnoakademicki dla I i II stopnia jest osadzona w dyscyplinie wiodącej ekonomia i finanse oraz przyjętej jako wspomagającą dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości. Przyjęte efekty uczenia się są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy w zakresie przyjętych dyscyplin (wiodącej i wspomagającej) tak dla I, jak i dla II stopnia studiów kierunku ekonomia profil ogólnoakademicki (dotyczy to studiów stacjonarnych i niestacjonarnych). Proporcja efektów uczenia się dyscyplin wiodącej i wspomagającej są prawidłowe. Efekty uczenia się są także zgodne z zakresem działalności naukowej uczelni: dotyczy to tak dyscypliny wiodącej, jak i wspomagającej.

Efekty uczenia się na kierunku ekonomia na I oraz II stopniu studiów uwzględniają kompetencje badawcze niezbędne w prowadzeniu działalności naukowej. Ich realizacja możliwa jest m. in. poprzez prowadzenie zajęć, które przywiązują uwagę do:

- rozwiązania konkretnych problemów, propozycji rozwiązań (przedmiot I stopień np.: *polityka gospodarcza*, II stopień np.: *makroekonomia, makroekonomiczne podstawy teorii wzrostu gospodarczego*),

- gromadzenia i analizy danych ilościowych i jakościowych (przedmiot I stopień np. *międzynarodowe stosunki gospodarcze, ekonometria, ekonomika przedsiębiorstw, ekonomia rynku pracy*; II stopień np.: *makroekonomia, rynek kapitałowy i finansowy, ekonomia matematyczna, gospodarowanie kapitałem ludzkim*),
- wykorzystania narzędzi analizy ilościowej i jakościowej (przedmiot I stopień np.: *analiza rynku, ekonometria, repetytorium*; II stopień np.: *ekonomia matematyczna, technologie informacyjnej w ekonomii, wnioskowanie statystyczne, modelowanie rynków finansowych*),
- umiejętności badawczych pozwalających na analizowanie przykładów badań oraz konstruowanie i prowadzenie prostych badań ekonomicznych (przedmiot I stopień np.: *podstawy makroekonomii, statystyka, technologie informacyjne*; II stopień np.: *ekonomia menedżerska, koniunktura gospodarcza*)

Efekty uczenia się na kierunku ekonomia na I stopniu studiów (dotyczy to studiów stacjonarnych i niestacjonarnych) uwzględniają komunikowanie się w języku obcym na poziomie B2: K1A_U13 student - „Ma umiejętności językowe w zakresie nauk ekonomicznych, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego”. Przyjęto także dodatkowy efekt uczenia się, który dotyczy komunikowania się w języku obcym: K1A_U11 - student „Posiada umiejętność przygotowania elementów opracowania naukowego w języku obcym”.

Efekty uczenia się na kierunku ekonomia na II stopniu studiów (dotyczy to studiów stacjonarnych i niestacjonarnych) uwzględniają komunikowanie się w języku obcym na poziomie B2+: K2A_U13 student - „Ma umiejętności językowe w zakresie nauk ekonomicznych, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego”. Przyjęto również, tak jak dla I stopnia studiów dodatkowy efekt uczenia się, który dotyczy komunikowania się w języku obcym: K2A_U11 - student „Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania elementów opracowania naukowego w języku obcym”.

Efekty uczenia się na kierunku ekonomia na I oraz II stopniu studiów uwzględniają kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej. Są to np. K1A_K03: Potrafi aktywnie uczestniczyć w grupie opracowującej projekty gospodarcze i społeczne, jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w dziedzinie ekonomii; K1A_K04: W sposób sprawny i skuteczny planuje, organizuje, koordynuje i kontroluje określone zadania i projekty o charakterze ekonomicznym; K2A_K03: Potrafi aktywnie uczestniczyć w grupie opracowującej projekty gospodarcze i społeczne, jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w dziedzinie ekonomii; K2A_K06: Potrafi uczestniczyć w przygotowaniu projektów gospodarczych uwzględniając aspekty ekonomiczne, prawne i polityczne, potrafi przewidywać skutki swojej działalności.

Analiza efektów uczenia się dla kierunku ekonomia na I oraz II stopniu studiów (dotyczy to studiów stacjonarnych i niestacjonarnych) pozwala stwierdzić, że zostały one sformułowane z zastosowaniem terminologii właściwej dla dyscyplin nauki, do których został przyporządkowany kierunek. Użyty do opisu efektów uczenia się język jest przystępny, zrozumiały, transparenty. Dla przedstawionych efektów uczenia się tak dla I, jak i dla II stopnia kierunku ekonomia stworzono system weryfikacji. Dla każdego z efektów przedmiotowych wskazano w kartach przedmiotów sposób weryfikacji ich realizacji. Jednostka stworzyła tym samym w oparciu o przyjęte przez nią efekty uczenia się prawidłowe elementy kompleksowego systemu weryfikacji ujętych w koncepcji i programie kształcenia założeń edukacyjnych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1⁴(kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Studia na ocenianym kierunku odpowiadają głównym celom strategicznym Uczelni. Kształcenie studentów prawidłowo koresponduje z potrzebami pracodawców i innych przedstawicieli otoczenia

społeczno-gospodarczego. Koncepcja i cele nauczania są adekwatne do ogólnoakademickiego profilu nauczania.

Kształcenie na kierunku ekonomia obejmuje studia I i II stopnia (stacjonarne i niestacjonarne). Kierunek na poziomie studiów I stopnia przyporządkowano do dyscypliny naukowej – wiodącej ekonomia i finanse (79% udziału), za dyscyplinę dodatkową przyjęto dyscyplinę nauki o zarządzaniu i jakości (21%). Także w przypadku kształcenia na studiach II stopnia wiodącą dyscypliną naukową jest dyscyplina ekonomia i finanse (80%), zaś dyscypliną dodatkową - dyscyplina nauki o zarządzaniu i jakości (20%). Przyporządkowanie kierunku ekonomia do powyższych dyscyplin, jak również jego profil ogólnoakademicki ma swoje odzwierciedlenie w efektach uczenia się i treściach kształcenia oraz właściwie wpisuje się w misję i strategię Uczelni. Efekty uczenia się dla I i II stopnia kierunku ekonomia profil ogólnoakademicki zanim zostały przyjęte przez Uczelnię były konsultowane z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi Uczelni. Zostały one ujęte odpowiednio dla poziomu studiów I i II stopnia, sformułowane w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych.

W zestawie kierunkowych efektów uczenia się uwzględniono na studiach: I stopnia dla kierunku ekonomia profil ogólnoakademicki (studia stacjonarne i niestacjonarne): 23 efekty w zakresie wiedzy, 15 w zakresie umiejętności oraz 10 w zakresie kompetencji społecznych, II stopnia dla kierunku ekonomia profil ogólnoakademicki (studia stacjonarne i niestacjonarne): 24 efekty w zakresie wiedzy, 16 w zakresie umiejętności oraz 10 w zakresie kompetencji społecznych.

Po przeprowadzonej analizie i ocenie efektów uczenia się dla I i II stopnia kierunku ekonomia profil ogólnoakademicki stwierdzono, że zakładane efekty uczenia się nie spełniają wymogów zawartych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Władze Wydziału dokonały już stosownej weryfikacji efektów uczenia się i ich zmiany. Rezultaty prac zawarte są w nowych programach studiów, które obowiązywać będą od r.a. 2021/2022.

Z analizy efektów uczenia się na kierunku ekonomia na I oraz II stopniu studiów wynika, że uwzględniają one kompetencje badawcze, komunikowanie się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej. Zostały one sformułowane w sposób zrozumiały, transparenty z zastosowaniem terminologii właściwej dla dyscyplin nauki, do których został przyporządkowany kierunek.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Dokończenia Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Dokonując analizy programu studiów na kierunku ekonomia profil ogólnoakademicki dla studiów I i II stopnia (stacjonarnych i niestacjonarnych) stwierdza się, iż treści programowe są zgodne z przyjętymi dla kierunku efektami uczenia się oraz uwzględniają wiedzę w zakresie dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany.

Program studiów (tak I, jak i II stopnia) na kierunku ekonomia profil ogólnoakademicki jest spójny i logiczny. Ma to odzwierciedlenie w treściach programowych ujętych w poszczególnych blokach tematycznych. Student zdobywa wiedzę od ogólnej do szczegółowej przechodząc na wyższe lata studiów w ramach określonego stopnia.

Kierunkowe efekty uczenia się osiągane są poprzez wyodrębnione grupy zajęć. Na I stopniu są to zajęcia: ogólne, podstawowe, kierunkowe oraz inne, realizowane podczas kształcenia bezzakresowego.

Na II stopniu zajęcia przyporządkowane są do dwóch etapów kształcenia tj. etapu 1, podczas którego realizowane są zajęcia ogólne, podstawowe oraz kierunkowe; etapu 2, na którym następuje kształcenie związane z wybranym przez studenta zakresem. Uczelnia na kierunku ekonomia profilu ogólnoakademickiego stopnia II oferowała kształcenie w 5 zakresach tj. analityka gospodarcza, biznes i rynki międzynarodowe, ekonomia menadżerska i doradztwo finansowe, ubezpieczenia, studia dualne z bankiem Citi Handlowy, z czego realizowane są 2 tj. analityka gospodarcza, ekonomia menadżerska i doradztwo finansowe.

Integralną część kształcenia na kierunku ekonomia stanowią praktyki kierunkowe (I stopień) i dyplomowe (II stopień) oraz prace licencjackie (I stopień) i magisterskie (II stopień).

Treści kształcenia są powiązane z działalnością naukową osób prowadzących zajęcia. Przykładowe zajęcia, w których następuje powiązanie treści kształcenia z efektami i działalnością naukową pracowników: I stopień - *analiza rynku* (związek dotyczy funkcjonowania, analizy i konkurencyjności rynków), *polityka gospodarcza* (związek dotyczy krajowej, europejskiej i światowej polityki gospodarczej w różnych sektorach gospodarki, w szczególności w rolnictwie i energetyce), *międzynarodowe stosunki gospodarcze* (związek dotyczy wielu obszarów ekonomii międzynarodowej, w szczególności inwestycji zagranicznych); II stopień – *makroekonomia* (związek dotyczy analizy gospodarki w skali makroekonomicznej, w szczególności koniunktury gospodarczej), *rynek kapitałowy i finansowy* (związek dotyczy rynków finansowych i analizy finansowej podmiotów gospodarczych, w szczególności w sektorze sportowym).

Na Wydziale realizowane są projekty badawcze z jednostkami otoczenia społeczno-gospodarczego. Najdłużej w tym zakresie współpraca rozwija się z Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa OT w Olsztynie (KOWR OT). Wydział prowadził badania również z innymi jednostkami (np. Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Oddział ZUS w Olsztynie, Oddział Regionalny KRUS, Urząd Statystyczny w Olsztynie, Olsztyński Park Naukowo-Technologiczny, Oddział Okręgowy NBP w Olsztynie), co związane było zarówno z rozszerzaniem, jak i specjalizacją zainteresowań naukowych pracowników, jak również zgłaszaną deklaracją ze strony Wydziału dotyczącą m.in. udziału w diagnozie i rozwiązywaniu szeroko pojętych problemów rozwojowych, głównie regionu.

Treści kształcenia uwzględniają aktualny stan wiedzy i metodyki badań z naciskiem na dyscyplinę wiodącą: ekonomia i finanse. Są one zgodne z zakresem działalności naukowej uczelni w dyscyplinach do których przypisano kierunek.

Treści kształcenia są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie efektów uczenia się.

Studia I stopnia na kierunku ekonomia profil ogólnoakademicki prowadzone są w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym, trwają 6 semestrów. Studia kończą się złożeniem egzaminu dyplomowego oraz uzyskaniem tytułu zawodowego licencjata. Program studiów zakłada uzyskanie 180 punktów ECTS. Studia II stopnia na kierunku ekonomia profil ogólnoakademicki, są prowadzone w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym. Studia trwają 4 semestry. Program studiów zakłada uzyskanie 120 punktów ECTS. Proces kształcenia zakończony jest otrzymaniem oceny pozytywnej z egzaminu dyplomowego, pracy dyplomowej i uzyskaniem tytułu zawodowego magistra.

Zajęcia zarówno dla stopnia I, jak i II studiów są zaplanowane równomiernie w semestrach, w każdym semestrze student uzyskuje 30 punktów ECTS.

Informacje dotyczące zajęć na poszczególnych semestrach tak studiów I stopnia (stacjonarne i niestacjonarne), jak i II stopnia (stacjonarne i niestacjonarne), wraz z przyporządkowaną im liczbą godzin i punktami ECTS ujęte są w harmonogramach studiów. W kartach przedmiotów ujęte natomiast

zostały m.in. bilanse nakładu pracy studenta, jak również wskaźniki ilościowe określające nakład pracy studenta.

Jak wynika z kart przedmiotów nakład pracy studenta uwzględnia liczbę godzin kontaktowych (udział w wykładach, ćwiczeniach i konsultacjach) oraz godzin pracy własnej potrzebnych na m.in. przygotowanie do zajęć, studiowanie literatury przedmiotu, przygotowanie do ćwiczeń, do zaliczeń (np. kolokwium) i egzaminu, zgromadzenie i opracowanie materiałów źródłowych do badań ilościowych, przygotowanie projektu.

Nakłady pracy niezbędne do osiągnięcia efektów uczenia się przypisane do zajęć są poprawnie oszacowane. Zapewnia także osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Potwierdzają to dostarczone przez Uczelnię dodatkowe materiały, w których szczegółowo rozpisano godziny samodzielnej pracy studenta. Dotyczyło to przykładowych zajęć należą: *negocjacje biznesowe, mikroekonomia, zarządzanie, zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy*. Przykładowy zakres indywidualnej, samodzielnej pracy studenta na przedmiocie *negocjacje biznesowe*: 21 h - samodzielna praca studenta w tym: 5 h - przygotowanie do ćwiczeń, 8 h - przygotowanie do zaliczenia (kolokwium), 8 h - realizacja zadań projektowych (studium przypadku).

Zarówno czas trwania studiów I i II stopnia kierunku ekonomia w realizowanych formach, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Godziny kontaktowe na kierunku ekonomia zarówno dla I, jak i II stopnia realizowane są przez udział studentów, m.in.: w wykładach, ćwiczeniach, konsultacjach.

Realizacja programu studiów I stopnia kierunku ekonomia o profilu ogólnoakademickim uwzględnia zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich w wymiarze zgodnym z wymaganymi, tj.: na studiach stacjonarnych - 108,56 punktów ECTS, na studiach niestacjonarnych – 68,36 punktów ECTS.

W przypadku studiów II stopnia kierunku ekonomia wymiar godzin uwzględniający zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich jest również zgodny z wymaganiami. W przeliczeniu na punkty ECTS przedstawia się to następująco: studia stacjonarne – 63,56 punktów ECTS, studia niestacjonarne – 36,72 punktów ECTS.

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów, określona w programie studiów I i II stopnia łącznie oraz dla poszczególnych zajęć oraz grup zajęć, zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Z analizy programu studiów, jak też kart przedmiotów wynika, że zarówno na I, jak i na II stopniu studiów układ zajęć jest logiczny i spójny. Następuje ułożenie treści programowych od ogółu to szczegółu (tj. od wiedzy ogólnej do specjalistycznej). Dobór form zajęć, jak też proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach są prawidłowe.

W przypadku studiów I stopnia kierunku ekonomia na I roku prowadzone są zajęcia z grupy zajęć ogólnych (sem. I: *język obcy 1, technologie informacyjne, przedmiot ogólnouczelniany F1*; sem. II: *język obcy 2, przedmiot ogólnouczelniany – F1*), podstawowych (sem. I: *repetitorium, mikroekonomia, matematyka, zarządzanie, prawo*; sem. II: *statystyka opisowa, podstawy makroekonomii, analiza ekonomiczna, Rachunkowość*), kierunkowych (sem. I: *2 przedmioty do wyboru (F2_1, F2_2)*; sem. II: *podstawy marketingu, ekonomia przedsiębiorstw, przedmiot do wyboru F2_3*) oraz innych (*szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy*). Na II roku prowadzone są zajęcia z grupy zajęć ogólnych (sem. III: *język obcy 3, wychowanie fizyczne*; sem. IV: *język obcy 4, wychowanie fizyczne*), podstawowych (sem. III: *Ekonometria*; sem. IV – brak), kierunkowych (sem. III: *analiza rynku, zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy, międzynarodowe stosunki gospodarcze, polityka gospodarcza, polityka społeczna, organizacja rynku w UE, przedmiot do wyboru F3_1, przedmiot do wyboru F3_2*; sem. IV: *podstawy wyceny, finanse publiczne i rynki finansowe, historia gospodarcza, przedmiot do wyboru F3_3, przedmiot do wyboru F3_4, seminarium licencjackie I, wielowymiarowa analiza rynku, współczesne teorie przedsiębiorstwa*), innych (sem. III: *etykieta, ergonomia, ochrona własności intelektualnej*, sem. IV - brak) oraz praktyka (sem. IV: *praktyka kierunkowa*).

Na III roku prowadzone są zajęcia z grupy zajęć kierunkowych (sem. V: *metody wyceny projektów gospodarczych, ekonomia konsumpcji, ubezpieczenia i reasekuracja, gospodarka regionalna, przedmiot do wyboru F3_5, przedmiot do wyboru F3_6, seminarium licencjackie II, teoria gier i decyzji, ekonomia środowiska, innowacyjność przedsiębiorstw, ekonomia procesów wytwórczych, negocjacje biznesowe*; sem. VI: *przedmiot do wyboru F3_7, przedmiot do wyboru F3_8, przedmiot do wyboru F3_9, seminarium licencjackie III i praca licencjacka, współczesne tendencje w zarządzaniu, rachunek inwestycyjny, przedsiębiorstwo międzynarodowe, geografia ekonomiczna, ekonomia zasobów publicznych, ekonomia rynku pracy*).

Jak wynika z przedstawionego zestawienia w ramach przyjętej organizacji studiów zaplanowano, iż student na I stopniu kształcenia po III semestrze, a przed rozpoczęciem III roku studiów odbywa praktykę kierunkową.

Na II stopniu studiów kierunku ekonomia kształcenie odbywa się na 2 spośród 5 zakresów tj. *analityka gospodarcza oraz ekonomia menedżerska i doradztwo finansowe*. Na każdym z zakresów wyodrębnionych zostało 5 grup zajęć tj. ogólnych, podstawowych kierunkowych, związanych z zakresem kształcenia oraz inne. Znacząca liczba zajęć na I roku jest tożsama na obu zakresach. Różnice w obu zakresach na I roku kierunku ekonomia dotyczą jedynie dwóch zajęć związanych z zakresem kształcenia. W zakresie *analityka gospodarcza* na II roku w II sem. występują bowiem zajęcia: *koniunktura gospodarcza, konsument w gospodarce globalnej*, zaś w zakresie ekonomia menedżerska i doradztwo finansowe: *strategie innowacyjne przedsiębiorstw, doradztwo na rynku bankowym*.

Na II roku II stopnia kierunku ekonomia występują następujące różnice w realizowanych zakresach: w zakresie *analityka gospodarcza* w grupie zajęć związanych z zakresem kształcenia ujęto: sem. III: *modelowanie rynków finansowych, audyt finansowy w przedsiębiorstwie, inwestycje zagraniczne, regionalne analizy ekonomiczne, polityka fiskalna i systemy podatkowe, rynek ubezpieczeniowy*; sem. IV: *gospodarka elektroniczna, przedsiębiorstwo w warunkach integracji i globalizacji* oraz 3 przedmioty do wyboru; w zakresie ekonomia menedżerska i doradztwo finansowe w grupie zajęć związanych z zakresem kształcenia ujęto: sem. III: *jakość produkcji i usług, ryzyko na rynku finansowym, nauka o pracy, inżynieria finansowa, teoria podejmowania decyzji menedżerskich, finanse międzynarodowe*; sem. IV: *logistyka, zarządzanie portfelem inwestycyjnym* oraz 3 przedmioty do wyboru.

Na II stopniu kształcenia w planie studiów jak wynika z powyższego zestawienia uwzględniono praktyki dyplomowe, które realizowane są w II semestrze I roku studiów.

Po weryfikacji programu studiów i treści programowych nie zidentyfikowano przypadków znaczących kolizji treści, powielania się ich pomiędzy konkretnymi zajęciami.

Analiza kart przedmiotów pokazała, że formy prowadzonych zajęć, są prawidłowo przyporządkowane - obowiązują trzy formy zajęć wykłady, ćwiczenia i seminaria. Jak wynika z przedstawionych planów studiów proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Na podstawie przeprowadzonej analizy dostarczonych dokumentów wynika, że zajęcia do wyboru obejmują:

- na I stopniu zarówno dla studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych: 65 punktów ECTS, co stanowi 36,11% ogólnej liczby punktów ECTS,
- na II stopniu zarówno dla studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych: 82,75 punktów ECTS, co stanowi 68,96% ogólnej liczby punktów ECTS.

Wobec powyższego stwierdzić należy, że Uczelnia umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% ogólnej liczby punktów ECTS.

Z uwagi na ogólnoakademicki profil studiów, co najmniej połowa punktów ECTS musi zostać przypisana zajęciom lub grupom zajęć związanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie wiodącej i dodatkowej, do których został przyporządkowany kierunek. W przypadku ocenionego kierunku studiów, wymaganie to jest spełnione.

łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie wiodącej i dodatkowej, do których został przyporządkowany kierunek przedstawia się następująco:

- I stopień studia stacjonarne i niestacjonarne – 178,5 punktów ECTS, co stanowi (99,16%)
- II stopień studia stacjonarne i niestacjonarne – 118,5 punktów ECTS, co stanowi (98,75%).

Przykładowe przedmioty, w których następuje powiązanie treści kształcenia z działalnością naukową pracowników.

I stopień: *analiza rynku* (treści kształcenia: Rynek a analiza rynku. Zakres i organizacja badań rynkowych. Dane rynkowe: rodzaje i sposoby gromadzenia. Metody analizy zjawisk i procesów rynkowych. Nabywca i konsument jako uczestnicy rynku. Badania zachowań konsumenckich. Analiza aktywności marketingowej. Źródła informacji rynkowej i struktura rynku. Udziały rynkowe i stopień koncentracji rynku. Analiza funkcjonowania rynku w czasie i przestrzeni. Analityczne podstawy podejmowania decyzji rynkowych w warunkach ryzyka; Tematyka badań naukowych prowadzonych przez koordynatora dotyczy funkcjonowania, analizy i konkurencyjności rynków); *polityka gospodarcza* (treści kształcenia: Polityka gospodarcza państwa, jej cele, narzędzia i uwarunkowania. Systemy gospodarcze. Funkcje polityki w różnych systemach gospodarczych. Cele, narzędzia, dziedziny i przesłanki polityki gospodarczej. Uwarunkowania polityki gospodarczej. System cen w gospodarce. Polityka rolna i gospodarka żywnościowa. Interwencjonizm w gospodarce. Uwarunkowania wzrostu gospodarczego. Polityka wzrostu i rozwoju gospodarczego. Zatrudnienie a wydajność. Polityka naukowa. Polityka energetyczna. Polityka pieniężna. Polityka regionalna; Tematyka badań naukowych prowadzonych przez koordynatora dotyczy krajowej, europejskiej i światowej polityki gospodarczej w różnych sektorach gospodarki, w szczególności w rolnictwie i energetyce).

II stopień: *makroekonomia* (treści kształcenia: Model wzrostu gospodarczego R. Solowa, model wzrostu endogenicznego. Równowaga na rynku dóbr i usług oraz rynku pieniężnego w ujęciu ekonomii keynesowskiej i neoklasycznej. Wahania koniunktury i polityka stabilizacyjna. Model niedoskonałej informacji Lucasa. Inflacja a polityka pieniężna. Konsumpcja w warunkach pewności i w warunkach niepewności. Bezrobocie – nowe podejście; Tematyka badań naukowych prowadzonych przez koordynatora dotyczy analizy gospodarki w skali makroekonomicznej, w szczególności koniunktury gospodarczej); *rynek kapitałowy i finansowy* (treści kształcenia: Pojęcie i rodzaje rynku finansowego w Polsce i na świecie. Rynek pieniężny, kapitałowy. Zalety i wady wejścia przedsiębiorstw na rynek giełdowy. Instrumenty rynku finansowego. Ryzyko inwestycji kapitałowych. Nadzór finansowy. Globalizacja rynków finansowych. Bezpieczeństwo na rynku finansowym. Fundusze inwestycyjne. Analiza fundamentalna jako metoda do wyceny aktywów finansowych; Tematyka badań naukowych prowadzonych przez koordynatora dotyczy rynków finansowych i analizy finansowej podmiotów gospodarczych, w szczególności w sektorze sportowym).

Na kierunku ekonomia profil ogólnoakademicki (studia I i II stopnia) studenci mogą wybrać jeden z języków oferowanych przez Studium Języków Obcych UWM.

Zajęcia z języka obcego na I stopniu zarówno na studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych są realizowane przez 4 semestry po 30 godzin na każdym, co odpowiada 8 punktom ECTS. Zajęcia te kończą się egzaminem na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy.

Zgodnie z przyjętymi efektami uczenia się w zakresie języków obcych realizowany program studiów umożliwia ich osiągnięcie (K1A_U11 – absolwent „Posiada umiejętność przygotowania elementów opracowania naukowego w języku obcym”; K1A_U13 - absolwent „Ma umiejętności językowe w zakresie nauk ekonomicznych, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego).

Na studiach II stopnia z kolei w programie studiów ujęto następujące zajęcia, które poświęcone są kształceniu w zakresie co najmniej jednego języka obcego: język obcy kierunkowy w 3. semestrze studiów w wymiarze 30 godzin kontaktowych; oraz zajęcia do wyboru realizowane w języku angielskim: *microeconomics of competitiveness* oraz *business and finance in the global market*. Student nabywa na nich umiejętności językowe, obejmujące terminologię nauk ekonomicznych,

zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Zgodnie z przyjętymi efektami uczenia się w zakresie języków obcych realizowany program studiów umożliwia ich osiągnięcie (K2A_U11 – absolwent „Posiada umiejętność przygotowania elementów opracowania naukowego w języku obcym”; K2A_U13 - absolwent „Ma umiejętności językowe w zakresie nauk ekonomicznych, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego).

Kierunek studiów ekonomia przyporządkowany jest do dziedziny nauk społecznych, w związku z tym spełniony jest warunek uwzględnienia zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, którym przyporządkowano liczbę punktów ECTS nie mniejszą, niż jest to określone w wymaganiach formalnych. Zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych obejmują zgodnie z przedstawioną dokumentacją dla I stopnia studiów 178,5 punktów ECTS (co stanowi 99,17% wszystkich punktów ECTS), dla II stopnia studiów 118,5 punktów ECTS (co stanowi 98,75% wszystkich punktów ECTS).

W programie studiów na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych nie ujęto zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (dotyczy to tak I, jak i II stopnia).

Z uwagi na zaistniałe warunki epidemiczne prowadzący zajęcia korzystają z narzędzi kształcenia zdalnego, na odległość, tj. platformy MS Teams oraz platformy Moodle. W semestrze zimowym i letnim 2020/2021 z uwagi na pandemię COVID-19 wszystkie zajęcia realizowane były głównie za pomocą platformy MS Teams. Zajęcia odbywają się w czasie rzeczywistym.

Na Wydziale istnieją stosowne dokumenty określające realizację programu studiów w czasie epidemii COVID-19. Informacje nt. procedur określających realizację programu studiów w okresie epidemii COVID-19 zawarte są na stronie internetowej Wydziału i Uniwersytetu. Procedury dotyczące realizacji programów studiów w okresie epidemii COVID-19 są ujmowane w ukazujących się Komunikatach i Zarządzeniach Rektora dotyczących spraw związanych z zagrożeniem epidemicznym koronawirusem SARS-COV-2 i funkcjonowaniem Uczelni w tych warunkach.

Z przedstawionej dokumentacji (karty przedmiotów, raport samooceny, prace etapowe), z udziału w hospitacjach (na hospitowanych zajęciach stosowano tradycyjne metody w postaci wykładu z prezentacją, rozmów ze studentami, rozwiązywania przez studentów zadań, dyskusji) oraz z wypowiedzi kadry i studentów podczas spotkań w czasie wizytacji ZO PKA wynika, że w programie studiów wykorzystywane są różne, specyficzne, adekwatne do zajęć metody kształcenia, które zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Zajęcia na kierunku ekonomia profil ogólnoakademicki (studia I i II stopnia) przybierają formy: wykładu, ćwiczeń i seminariów. Występują także praktyki kierunkowe na studiach I stopnia oraz dyplomowe na studiach II stopnia. Do tychże form, jak też treści programowych, efektów uczenia się wykorzystywane są odpowiednio dobrane przez prowadzącego metody kształcenia np. dyskusja, studium przypadku, wykonanie prezentacji multimedialnej, rozwiązywanie zadań, praca w grupach, projekty, testy, prace pisemne, prezentacja ustna.

Analiza kart przedmiotów, jak też informacje zebrane podczas wizytacji ZO PKA (spotkania ze studentami, kadrą) pozwalają na stwierdzenie, że wykorzystywane różnorodne metody na różnych zajęciach pozwalają na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Dla przykładu:

- efekty z zakresu wiedzy m. in. K1A_W03: absolwent ma uporządkowaną wiedzę dotyczącą kluczowych pojęć i mechanizmów ekonomicznych na poziomie mikro-, mezo i makroekonomii; K1A_W06 – absolwent ma elementarną wiedzę z zakresu teorii pieniądza, finansów prywatnych, publicznych i międzynarodowych; K1A_W16 – absolwent ma pogłębioną wiedzę z zakresu analizy ekonomicznej i planowania gospodarczego oraz zasad rachunkowości - realizowane są na wykładach przy wykorzystaniu prezentacji multimedialnych, powiązanych z dyskusją;
- efekty z zakresu umiejętności m. in. K1A_U03 – absolwent analizuje podstawowe zjawiska przyczynowo-skutkowe w gospodarce i różnych obszarach życia społecznego; K2A_U04 – absolwent wykorzystuje zaawansowane narzędzia analizy ilościowej i jakościowej do prognozowania i modelowania zjawisk gospodarczych - realizowane są głównie na ćwiczeniach przy wykorzystaniu metody projektowej, studium przypadków, design thinking, pracy grupowej, rozwiązywaniu zadań;

- efekty z zakresu kompetencji społecznych m. in. K2A_K05 – absolwent prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z ograniczonością zasobów i skłonnością do ryzyka, które są podstawą decyzji ekonomicznych; K1A_K02 – absolwent ma świadomość dynamicznych zmian w gospodarce krajowej i globalnej, wobec czego rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie - realizowane są głównie na ćwiczeniach w ramach pracy zespołowej oraz projektowej.

W doborze metod dydaktycznych są uwzględniane najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, stosowane są właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne, które mają służyć wspomaganie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się.

Wykładowcy, w zależności od specyfiki zajęć w pracy ze studentami wykorzystują różnorodne, metody pracy w nowoczesnych pracowniach dydaktycznych stworzonych dzięki pozyskanym środkom w ramach projektu „Uniwersytet Wielkich Możliwości – program podnoszenia jakości zarządzania procesem kształcenia i jakości nauczania”. W ramach projektu Wydział Nauk Ekonomicznych zakupił 250 licencji gier symulacyjnych „Zarządzanie biznesem” Marketplace, 250 licencji gier symulacyjnych „Zintegrowane zarządzanie biznesem” Marketplace, grę planszową z dostępem do zdalnej realizacji rozgrywek „Zarządzanie zmianą”, licencję terminową do realizacji kursu *mikroekonomia konkurencyjności* w języku angielskim; licencje na dostęp do bazy EIKON Thomson Reuters; program komputerowy SimaPro do realizacji zajęć *opakowania oraz zarządzanie środowiskowe*. W procesie dydaktycznym wykorzystywane są także: Learning-by-doing, design-thinking; Analizy statystyczne i data mining; Grywalizacja: Tworzenie strony/platformy z grami (webquest); Projektowanie własnych gier dopasowanych do zajęć (webquest).

Celem podnoszenia kompetencji dydaktycznych, pracownikom dydaktycznym i naukowo-dydaktycznym Wydziału zaproponowano wsparcie, które także może mieć przełożenie na stosowanie przez nich najnowszych osiągnięć dydaktyki akademickiej (szkolenia w zakresie innowacyjnych umiejętności dydaktycznych, metod pracy dydaktycznej (80 h), 15 osób (Grywalizacja jako skuteczna metoda uczenia 20 h; Design Thinking w dydaktyce – poziom podstawowy - 20 h; Design Thinking w dydaktyce – poziom zaawansowany - 20 h; Be Visual – atrakcyjna wizualizacja treści - 20 h); szkolenie w zakresie technik kreatywnego rozwiązywania problemów (20 h), 15 osób; szkolenie w zakresie angażujących formy kształcenia oraz wspierania studentów w rozwoju (40 h), 15 osób (Wykładowca jako mentor - 20 h; Skuteczne motywowanie studentów - 20 h); szkolenie w zakresie analizy statystyczne i data mining w ekonomii, 15 osób (120 h)).

W dobie pandemii SarcCov-2 Uczelnia podjęła działania zapewniające jej przystosowanie się do zapewnienia odpowiedniej jakości prowadzonych zajęć. Do narzędzi służących temu celowi należą przede wszystkim narzędzia pakietu Office 365, w tym przede wszystkim aplikacja MS Teams wraz ze spektrum możliwości jakie umożliwia (podział na grupy, prace w pokojach, przysyłanie materiałów dydaktycznych, treści zadań przez wykładowców oraz odpowiedzi na nie przez studentów, itp.).

Aktywne metody, oparte na design thinking, praca zespołowa, przeprowadzane burze mózgów, jak też praca w ramach zajęć przy wykorzystaniu gier symulacyjnych, planszowych stymulują studentów do samodzielności i pełnienia przez nich aktywnej roli w procesie uczenia się.

Wykorzystywane w procesie kształcenia metody pozwalają przygotować studentów do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dwóch dyscyplin (wiodącej i dodatkowej), do których kierunek jest przyporządkowany. Widoczne jest to na różnych zajęciach np.:

- *analiza rynku* - student pozyskuje wiedzę z zakresu metod badań rynkowych jakościowych, ilościowych, analizy danych zastanych, przeprowadzania wywiadów rynkowych, stosowania technik ilościowe CAWI (kwestionariusze internetowe), CATI (ankietyzację telefoniczną), PAPI (bezpośrednie wywiady kwestionariuszowe), CAPI (wywiady kwestionariuszowe wspomagane komputerowo);

- *analiza ekonomiczna* - student wykorzystuje metody analizy ekonomicznej i finansowej, dokonuje różnorodnych analiz: aktywów trwałych, produkcji i sprzedaży, gospodarki materiałowej i zapasów, zatrudnienia i kosztów pracy żywej, finansowej przedsiębiorstwa za pomocą sprawozdania finansowego;

- *wnioskowanie statystyczne* - student rozwiązuje zadania z zakresu zmiennych losowych, szacuje przedziały ufności dla parametrów strukturalnych populacji generalnej, weryfikuje hipotezy statystycznych, przeprowadza parametryczne testy istotności w przypadku jednej i dwóch populacji,

nieparametryczne testy istotności, weryfikuje hipotezy w zakresie analizy korelacji, regresji oraz szeregów czasowych;

- *modelowanie rynków finansowych* - student analizuje rozkłady rentowności stóp zwrotu, bada różne formy efektywności na rynkach kapitałowych, analizuje ryzyka w kontekście analizy portfelowej oraz w kontekście modeli czynnikowych, weryfikuje modele wyceny kapitału: CAPM i APT, przeprowadza modelowanie rynków finansowych za pomocą modeli VAR i VECM, jak też modelowanie zmienności za pomocą modeli klasy ARCH.

Podstawową formą prowadzenia języków obcych na kierunku ekonomia na I i II stopniu są ćwiczenia. Adekwatnie do formy zostały dobrane metody kształcenia, tj. na I stopniu metoda komunikacyjna z elementami metody gramatyczno-tłumaczeniowej, zaś na II stopniu praca z tekstem specjalistycznym, analiza tekstu i słownictwa - dyskusja - role-play - ćwiczenia typu „warming-up” i „brainstorming” – ćwiczenia gramatyczne, leksykalne, translacyjne i utrwalające - praca z materiałem audiowizualnym (notatki, streszczenie, odtwarzanie itp.). Zastosowane metody umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów I stopnia oraz B2+ na poziomie studiów II stopnia.

Na ocenianym kierunku możliwe jest dostosowanie procesu kształcenia do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów. Studenci mogą korzystać z indywidualnej organizacji studiów, programów mobilności studentów, możliwości wyboru podmiotu, w którym realizowana będzie praktyka, możliwości wyboru tematyki realizowanych prac dyplomowych. Przewidziana jest także indywidualizacja procesu kształcenia dla studentów z niepełnosprawnością.

W przypadku indywidualnej organizacji studiów następuje ustalenie indywidualnych terminów realizacji obowiązków dydaktycznych wynikających z planu studiów. Jest to dostępne dla studentów realizujących: studia na więcej niż jednym kierunku studiów, studia na więcej niż jednym zakresie w ramach jednego kierunku studiów, studentów z niepełnosprawnością, jak też dla studentów którzy: są szczególnie zaangażowani w działalność społeczną w środowisku akademickim, znajdują się trudnej sytuacji uznanej przez Dziekana i po konsultacji z wydziałowym organem Samorządu Studenckiego, są członkiem sportowej kadry narodowej, rezerwy kadry narodowej lub kadry uniwersyteckiej, odbywają część studiów w innej uczelni krajowej lub zagranicznej.

Indywidualna organizacja studiów przysługuje także studentkom w ciąży, studentom, którzy są rodzicami oraz studentom przyjętym w ramach procedury potwierdzania efektów uczenia się (§ 12 Regulaminu studiów). Indywidualna organizacja studiów jest przyznawana przez Dziekana Wydziału na podstawie wniosku złożonego przez Studenta.

W przypadku indywidualizacji procesu kształcenia studentów z niepełnosprawnością następuje zastosowanie alternatywnych rozwiązań ułatwiających im studiowanie zgodnie z Regulaminem studiów. I tak zgodnie z: § 6 ust. 11. Zajęcia dydaktyczne na studiach oraz zaliczenia i egzaminy mogą być przeprowadzane z wykorzystaniem alternatywnych rozwiązań, ułatwiających studiowanie osobom z niepełnosprawnościami. Zastosowane metody powinny uwzględniać stopień i charakter niepełnosprawności studenta oraz specyfikę poszczególnych kierunków studiów.

Przykładowe rozwiązania stosowane na Wydziale obejmują: korzystanie z usług stenotypisty, który podczas zajęć przygotowuje notatki z omawianych na zajęciach treści; korzystanie z usług tłumacza języka migowego (w trakcie zajęć i w trakcie zaliczeń); odpowiedni dobór sali do prowadzenia zajęć oraz do przeprowadzenia zaliczenia dostosowanie formy zaliczenia do potrzeb studenta (np. wydłużenie czasu zaliczenia, zmiana formy zaliczenia (z ustnej na pisemną i vice versa); wypożyczanie sprzętu służącego nagrywaniu zajęć (Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych). Stosowane rozwiązania alternatywne dla studentów z niepełnosprawnościami nie mogą prowadzić do zmniejszenia w stosunku do nich wymagań merytorycznych.

Decyzję o zastosowaniu określonych rozwiązań alternatywnych wobec studenta z niepełnosprawnością podejmuje Prodziekan ds. studenckich na pisemny wniosek studenta po zasięgnięciu opinii Kierownika Biura ds. Osób Niepełnosprawnych oraz Wydziałowego Opiekuna Studentów Niepełnosprawnych.

Na zajęciach wykorzystywane są różne metody kształcenia (praca grupowa, dyskusje).

Analiza harmonogramu studiów pozwala stwierdzić, że rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się studentów ocenianego kierunku studiów.

Ustalanie organizacji roku akademickiego leży w kompetencjach Rektora. W ramach każdego semestru realizowane są: 15-tygodniowy okres zajęć dydaktycznych, sesja egzaminacyjna oraz sesja egzaminacyjna poprawkowa. Na studiach stacjonarnych I i II stopnia zajęcia odbywają się od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 20.00. Na studiach niestacjonarnych planowane są trzydniowe zjazdy (piątek – niedziela). Zajęcia w piątek rozpoczynają się od godz. 16:00, ostatnie planowane zajęcia w czasie zjazdu kończą się w niedzielę o godz. 20:00. Liczba zjazdów jest uzależniona od poziomu studiów oraz roku/semestru.

Liczebność grup została określona w Zarządzeniu Nr 48/2019 Rektora Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie w sprawie określenia liczebności grupy studenckiej dla form i rodzajów prowadzonych zajęć dydaktycznych na studiach wyższych, w szkole doktorskiej oraz na studiach doktoranckich. Zgodnie z § 1 ust. 1. liczebność grup studenckich dla grup wykładowych kierunkowych stanowi cały rok studiów, dla grup wykładowych z danego zakresu kształcenia – cały zakres kształcenia. Z kolei zgodnie z § 1 ust. 4. grupy zajęć ćwiczeniowych, seminaryjnych, laboratoryjnych na kierunkach społecznych, ekonomicznych powinny liczyć co najmniej 30 osób. Liczebność grup seminaryjnych i dyplomowych waha się od 12 do 24 osób.

Analiza programu studiów, kart przedmiotów pozwala stwierdzić, że rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się studentów ocenianego kierunku studiów. Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom ocenianego kierunku studiów

Program studiów obejmuje obowiązkowe praktyki zawodowe na studiach I stopnia i obowiązkowe praktyki dyplomowe na studiach II stopnia. Zasady ich odbywania formułuje Regulamin studenckich praktyk kierunkowych – Ekonomia dla studiów I stopnia oraz Regulamin praktyk studenckich – ekonomia i zarządzanie dla studiów II stopnia. Regulaminy dostępne są na stronie internetowej Uczelni.

Zgodnie z sylabusem celem praktyk I stopnia jest kształtowanie umiejętności analitycznych, organizacyjnych, interpersonalnych, negocjacyjnych, umiejętności pracy zespołowej, kształtowanie samodzielności i odpowiedzialności w zakresie powierzonych zadań i poznanie praktycznych warunków prowadzenia działalności gospodarczej.

Cel praktyk dyplomowych na II stopniu powtarza cele praktyk na I stopniu i poszerza je o rozszerzenie wiedzy oraz kształtowanie umiejętności jej praktycznego wykorzystania, wprowadza zamiast kształtowania - doskonalenie umiejętności pracy zespołowej, kształtowanie samodzielności i odpowiedzialności w zakresie powierzonych zadań oraz obejmuje dodatkowo poznanie i doskonalenie metod pracy naukowej, realizacja badań własnych dyplomanta, zestawienie i analiza wyników badań, doskonalenie umiejętności dyskusji naukowej, aktywizacja naukowa i zawodowa studentów - zainicjowanie lub rozszerzenie kontaktów naukowych i zawodowych.

Cele stawiane przed praktykami są adekwatne do profilu i kierunku studiów.

Efekty uczenia się dla praktyk zawarte w sylabusie odnoszą się do efektów określonych jako „dyscyplinowe” i do efektów kierunkowych. Określono trzy efekty, po jednym z obszaru wiedzy (W1 – zapoznanie się z organizacją firmy (instytucji), w której realizowana jest praktyka), umiejętności (U1 – ukształtowanie umiejętności analitycznych, organizacyjnych, interpersonalnych, negocjacyjnych, umiejętności pracy zespołowej) i kompetencji społecznych (K1 – ukształtowanie samodzielności i odpowiedzialności w zakresie powierzonych zadań). Efekty uczenia się zarysowane są bardzo szeroko, w pełni odpowiadają potrzebom rynku pracy.

Efekty uczenia się dla praktyk dyplomowych II stopnia również wpisują się w efekty określone jako „dyscyplinowe” i kierunkowe. Określono trzy efekty, po jednym w obszarze wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, choć efekt obejmujący umiejętności i efekt dotyczący kompetencji społecznych są rozbudowane (W1 – student wie jak projektować oraz prowadzić badania naukowe

i w jaki sposób interpretować wyniki ilościowe i jakościowe; U1 – potrafi formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy przez: właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy, syntezy, twórczej interpretacji i prezentacji tych informacji; dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych; przystosowanie istniejących lub opracowanie nowych metod i narzędzi formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami badawczymi; K1 – student potrafi dokonać krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści; na podstawie dostępnych danych dobrać odpowiednie narzędzia badawcze; zaplanować badania i je przeprowadzić). Efekty uczenia się w tym przypadku skoncentrowane są na potrzebach studiów o profilu ogólnakademickim.

Treści programowe na praktyce na studiach I stopnia obejmują zapoznanie się z organizacją, specyfiką działalności, działalnością operacyjną, procesami produkcyjnymi, systemem rachunkowości, zasadami zarządzania itp. firmy, w której praktyka jest odbywana. Na studiach II stopnia treści programowe obejmują współczesne problemy ekonomii związane z zakresem badań naukowych podjętych przez studenta w pracy magisterskiej i metody badań naukowych w zakresie ekonomii. Wymiar praktyk na obu stopniach wynosi 160 godzin, przyporządkowano im po 6 punktów ECTS. Na studiach I stopnia praktyka odbywana jest na II roku (IV semestr), zajęcia wprowadzające to *mikroekonomia*, *podstawy makroekonomii* i *zarządzanie*, a warunkiem odbycia praktyk jest zaliczenie I roku studiów.

Na studiach II stopnia odbywana jest praktyka dyplomowa, umiejscowiona w II semestrze I roku studiów. Wymagania wstępne obejmują wiedzę z nauk o ekonomii i finansów. Praktyka realizowana jest w Katedrze / Instytucie, w której praktykant pisze pracę magisterską lub za zgodą promotora: 1) w podmiocie zewnętrznym związanym z prowadzonymi badaniami naukowymi; 2) w innym miejscu, gdzie prowadzone są badania naukowe (organizacja badań, przygotowanie narzędzi badawczych, pozyskiwanie i agregacja danych źródłowych, analiza wyników badań własnych studenta). W obu powyższych przypadkach wymagane jest podpisanie przez prodziekana ds. studenckich porozumienia z podmiotem zewnętrznym.

Treści programowe określone dla praktyk, wymiar praktyk i przyporządkowana im liczba punktów ECTS, a także umiejscowienie praktyk w planie studiów zapewniają osiągnięcie przez studentów zaplanowanych efektów uczenia się. Zapewnia je również dobór miejsc odbywania praktyk, co potwierdza analiza sprawozdania z praktyk. Praktyki odbywane są głównie w przedsiębiorstwach produkcyjnych i usługowych, administracji i innych instytucjach publicznych, biurach rachunkowych i bankach.

Efekty uczenia się uzyskane w trakcie praktyk przed pandemią weryfikowane były poprzez egzamin, w czasie którego studenci przedstawiali praktyczne uwarunkowania funkcjonowania podmiotu, w którym realizowana była praktyka, potwierdzali umiejętności krytycznej analizy procesów zarządzania w podmiocie. Ponadto, aby praktykę zaliczyć należy przedłożyć wypełniony dziennik praktyk z potwierdzeniem ich odbycia przez opiekuna w podmiocie, w który były one realizowane. Student może przedstawić dodatkowe zaświadczenie o odbyciu praktyki wraz z syntetyczną oceną jej przebiegu wystawione przez jednostkę organizacyjną, w której realizowane były praktyki, ale nie jest to obligatoryjne. Obecnie z uwagi na pandemię studenci odpowiadają na pytania, a następnie wysyłają całą dokumentację mailem do opiekuna praktyk na kierunku ekonomia.

Podstawą zaliczenia praktyki może być również zatrudnienie studenta (na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia, kontraktu, itp.), jeśli spełnia ono wymogi programu praktyk. Decyzję o zaliczeniu zatrudnienia na poczet praktyki podejmuje właściwy prodziekan po przedstawieniu przez studenta odpowiedniej dokumentacji stwierdzającej fakt zatrudnienia oraz charakteryzującej zakres realizowanych czynności.

Na szczególne podkreślenie zasługuje niezwykle starannie opracowana dokumentacja, na podstawie której weryfikowane są efekty uczenia się. Pytania na podstawie których dokonywana jest ocena dotyczą: czynności, zadań i prac realizowanych przez studenta, przedstawienie struktury organizacyjnej podmiotu, oceny sprawności (efektywności) działania podmiotu (komórki podmiotu), w którym realizowano praktykę kierunkową (przedstawienie zaobserwowanych mocnych i słabych stron w tym zakresie) oraz syntetycznego opisu najważniejszych aspektów funkcjonowania

podmiotu, ze względu na jego specyfikę działania, konkurencyjność, wyniki ekonomiczne (sprawność działania np. w administracji publicznej). Na podstawie wypowiedzi studenta dokonywana jest ocena stopnia osiągnięcia wyników uczenia się, która ma charakter kompleksowy i uwzględnia wszystkie zakładane efekty. Dodatkowo efekty uczenia się oceniane są na podstawie samooceny praktyk kierunkowych dokonywanych przez studentów, którzy w arkuszu zaliczeniowym wskazują wartość merytoryczną praktyki, ocenę organizacji praktyki i najważniejsze umiejętności zdobyte trakcie praktyk.

Sposób dokumentowania przebiegu praktyk jest dobrze dobrany, a analiza odpowiedzi na umieszczone w dokumentacji pytania umożliwia skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów.

Na kierunku ekonomia jest dwóch opiekunów praktyk: jeden zajmuje się studentami stacjonarnymi, drugi niestacjonarnymi. Uczelnia nie określiła kryteriów, które spełniać powinien opiekun praktyk. Przedstawione informacje świadczą jednak o tym, że nie ma to negatywnego wpływu na organizację praktyk, a wszystkie procesy przebiegają prawidłowo. Obecnie opiekunowie praktyk mają wystarczające kompetencje do pełnienia tej funkcji, ale rekomenduje się określenie wymogów, które spełniać powinien każdy opiekun praktyk zawodowych.

Obowiązki opiekuna praktyk po stronie podmiotu przyjmującego sformułowane są w umowie o realizację praktyki studentów, stanowiącej zał. 2 do Zarządzenia nr 54/2021 Rektora UWM.

W podmiocie przyjmującym studenta na praktykę powoływany jest koordynator działań praktykantów - rozliczający i potwierdzający przebieg praktyk – jest to osoba, z którą następuje kontakt w sytuacjach tego wymagających. W praktyce wykorzystywany jest przede wszystkim kontakt telefoniczny. Szczegółowe (techniczne) zasady komunikacji nie są formalnie wyznaczone.

Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, a również prawidłową realizację praktyk. Praktyka zawodowa odbywana jest przez studentów wyłącznie w jednostkach zaakceptowanych przez opiekuna praktyk, a podstawą akceptacji miejsca praktyk jest profil działalności zgodny z kierunkiem studiów oraz dostępna infrastruktura i wyposażenie miejsc umożliwiające nabycie przez studentów kierunkowych efektów uczenia się i zapewniające prawidłową realizację praktyk. Miejsce praktyki proponuje student lub wskazuje Uczelnia. Propozycje studentów w tym zakresie muszą być zaaprobowane przez właściwego prodziekana. Po takiej akceptacji między Uczelnią a podmiotem przyjmującym studenta na praktykę zawierane jest porozumienie określające główne obowiązki obu stron. Nie określono formalnie przyjętych kryteriów, które muszą spełniać placówki, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, ani reguły zatwierdzania miejsca odbywania praktyki samodzielnie wybranego przez studenta. Rekomenduje się sprecyzowanie takich kryteriów i reguł.

Organizacja praktyk odbywa się w oparciu o dostępny na stronie internetowej Regulamin studenckich praktyk kierunkowych, a na studiach II st. – regulamin praktyk dyplomowych dla kierunku ekonomia.

Warunkiem zakwalifikowania się na praktykę na studiach I st. jest zaliczenie I roku studiów. W przypadku studiów II stopnia wymagana jest zgoda promotora.

Kontrolą i zaliczaniem praktyk zajmują się pracownicy wyznaczeni przez właściwego prodziekana. Kontrola obejmuje dokumentację praktyk, kontakty z podmiotami, w których realizowane są praktyki oraz kontakty ze studentem w trakcie realizacji praktyki. Zakres działań osób odpowiadających za organizację praktyk są określone m.in. w Regulaminie Studiów UWM w Olsztynie (VIII. Tryb odbywania i zaliczania studenckich praktyk zawodowych). Na studiach II st. zaliczenie praktyki dokonywane jest przez prowadzącego seminarium.

Brak reguł przeprowadzania hospitacji praktyk. Odbywają się one doraźnie w trakcie praktyk kierunkowych realizowanych przez poszczególnych studentów – przede wszystkim w sytuacjach związanych z nieprawidłowościami zgłaszanymi przez studenta lub podmiot przyjmujący.

Program praktyk i ich aspekty organizacyjne są systematycznie oceniane w ramach pracy Komisji Programowej (dydaktycznej) oraz Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. W obu tych gremiach uczestniczą przedstawiciele studentów. Praktyki (ich cele, program i organizacja) są przedmiotem

systematycznych konsultacji z podmiotami gospodarczymi i instytucjami otoczenia biznesu reprezentowanymi m.in. przez Radę Patronacką.

Praca wydziałowych opiekunów praktyk jest systematycznie oceniana przez studentów w ramach powszechnych badań jakości realizacji zajęć dydaktycznych (w formie anonimowych badań ankietowych). Możliwość oceny ma zapewnioną każdy uczestnik praktyk kierunkowych w danym roku akademickim.

Efekty uczenia się osiągnięte na praktykach są systematycznie oceniane w ramach pracy Komisji Programowej oraz Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. W obu tych gremiach uczestniczą przedstawiciele studentów. Ocena i weryfikacja efektów uczenia się osiągniętych na praktykach jest ukierunkowana na jeszcze sprawniejsze kształtowanie umiejętności przydatnych w praktyce gospodarczej oraz na zwiększenie szans skutecznego funkcjonowania studentów (absolwentów) na rynku pracy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Dokonując analizy programu studiów na kierunku ekonomia profil ogólnoakademicki dla I i II stopnia (stacjonarnych i niestacjonarnych) stwierdza się, iż treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualną wiedzę metodykę badań oraz prowadzoną działalność naukową w zakresie dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany. Czas trwania studiów oraz łączny nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów jest zgodna z wymaganiami. Z analizy programu studiów, jak też kart przedmiotów wynika, że zarówno na I, jak i na II stopniu studiów układ zajęć jest logiczny i spójny. Następuje ułożenie treści programowych od ogółu to szczegółu (tj. od wiedzy ogólnej do specjalistycznej). Dobór form zajęć, jak też proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach są prawidłowe. Sekwencja zajęć lub grup zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Uczelnia umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% ogólnej liczby punktów ECTS - co jest zgodne z wymaganiami.

W przypadku profilu ogólnoakademickiego studiów, co najmniej połowa punktów ECTS musi zostać przypisana zajęciom lub grupom zajęć związanych z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie wiodącej i dodatkowej, do których został przyporządkowany kierunek. W przypadku ocenionego kierunku studiów, wymaganie to jest spełnione.

Na kierunku ekonomia zarówno na I, jak i II stopniu studiów oferowane są zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości co najmniej jednego języka obcego. Na wizytowanym kierunku zajęcia prowadzone są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość z uwagi na pandemię. Wykorzystywane są 2 narzędzia: platforma MS Teams oraz platforma e-Moodle. W roku akademickim 2020/2021 z uwagi na pandemię COVID-19 wszystkie zajęcia są realizowane za pomocą platformy MS Teams.

W programie kształcenia wykorzystywane są różne, specyficzne, adekwatne do zajęć metody kształcenia, które zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. W doborze metod dydaktycznych są uwzględniane najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, stosowane są właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne, które mają służyć wspomaganie osiągania przez studentów efektów uczenia się. Występuje właściwy poziom wykorzystania zajęć aktywizujących,

stymulujących studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się, jak również do prowadzenia przez nich działalności naukowej w zakresie dyscyplin, do których kierunku jest przyporządkowany. Metody stosowane na zajęciach z języka obcego dają studentowi możliwość nabycia umiejętności językowych, obejmujących terminologię nauk ekonomicznych, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomów B2 oraz B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Uczelnia zapewnia dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia. Zajęcia zostały rozplanowane w taki sposób, aby było możliwe efektywne wykorzystanie czasu na udział w nich, jak i na samodzielne uczenie się.

Program studiów na kierunku ekonomia obejmuje obowiązkowe praktyki kierunkowe i dyplomowe, choć jest to kierunek o profilu ogólnoakademickim. Praktyki realizowane są z dołożeniem wszelkiej staranności, a stwierdzone drobne uchybienia nie wpływają na poziom korzyści, jakie studenci osiągają dzięki uczestniczeniu w praktykach. W opisie powyżej wskazano rekomendacje doskonalące proces organizacji i realizacji praktyk, które pozwolą na jeszcze lepsze dostosowanie ich do programu i realizacji studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Rekrutacja na kierunek ekonomia profil ogólnoakademicki na I rok studiów I i II stopnia (stacjonarnych i niestacjonarnych) na rok akademicki 2020/2021 odbywała się zgodnie z warunkami określonymi w następujących Uchwałach: Uchwała Nr 530 Senatu Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 25 czerwca 2019 r. Uchwała Nr 648 Senatu Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 31 stycznia 2020 r. Wstęp na studia jest wolny. Kandydaci mają dostęp do dokumentacji Uczelni dot. rekrutacji na stronie internetowej, która jest bardzo czytelna i prowadzi kandydata etap po etapie w sposób bardzo intuicyjny.

Nabór na studia I stopnia kandydatów, którzy posiadają świadectwo dojrzałości uzyskane w systemie „nowej matury” następuje na podstawie konkursu (rankingu) sumy % punktów uzyskanych na świadectwie dojrzałości z 3, wskazanych przez kandydata w systemie IRK (Internetowa Rejestracja Kandydatów) przedmiotów, które ujęte są na świadectwie dojrzałości w części pisemnej egzaminu maturalnego, jak również na podstawie wskazania przez kandydata poziomu egzaminu (podstawowy, rozszerzony, dwujęzyczny). Przedmiotami, które bierze się pod uwagę przy rekrutacji na studia I stopnia na kierunku ekonomia są geografia, historia, język polski, język obcy nowożytny (do wyboru przez kandydata), matematyka oraz wiedza o społeczeństwie.

Nabór na studia kandydatów legitymujących się świadectwem dojrzałości uzyskanym w systemie „starej matury” następuje na podstawie konkursu średniej ocen uzyskanych z przedmiotów na świadectwie dojrzałości lub świadectwie dojrzałości i świadectwie ukończenia szkoły średniej. Przedmiotami, które bierze się pod uwagę są język polski lub język obcy nowożytny (do wyboru przez kandydata), historia lub wiedza o społeczeństwie, geografia lub matematyka. Istnieje także oddzielna ścieżka naboru dla kandydatów, którzy posiadają dyplomy IB Matury Międzynarodowej, czy też EB Matury Europejskiej. W przypadku naboru na studia kandydatów posiadających IB Maturę

Międzynarodową uwzględnia się liczbę punktów uzyskanych z egzaminu maturalnego, wynik określony na dyplomie IB pomnożony jest przez współczynnik 13,33. Jeśli kandydat legitymuje się dyplomem EB Matury Europejskiej jego nabór na studia następuje na podstawie liczby punktów uzyskanych z egzaminu maturalnego, wynik określony na dyplomie EB pomnożony jest przez współczynnik 6,0. Od kandydatów, którzy posiadają dyplom matury IB lub EB wymaga się, aby złożyli do celów kwalifikacji zaświadczenie o wyniku matury wystawione przez upoważnione organy.

W załączniku Nr 3 Uchwały Nr 530 Senatu Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 25 czerwca 2019 r. w sprawie ustalania warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji kandydatów na I rok studiów wyższych na rok akademicki 2020/2021 ze zmianami (Uchwała Nr 648 Senatu Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 31 stycznia 2020 r.) zawarte są przeliczniki stosowane przy kwalifikacji w przypadku np. świadectw maturalnych uzyskanych za granicą. Punktacji przedmiotowej ze świadectwa dojrzałości w skali nieporównywalnej do zamieszczonych w załączniku Nr 3 Uchwały nie przelicza się. Skutkuje to tym, że kandydat zobowiązany jest przystąpić do egzaminu wstępnego ustnego z dwóch przedmiotów: geografia i historia (lub wiedza o społeczeństwie) nie może być bowiem bezpośrednio kwalifikowany w konkursie świadectw dojrzałości. W przypadku, gdy kandydat jest laureatem, bądź też finalistą wybranych olimpiad oraz konkursów stopnia centralnego (odpowiednie wykazy zawarte są w Uchwale Nr 263 Senatu Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 26 stycznia 2018 r. (ze zmianami wprowadzonymi Uchwałą Nr 383 Senatu Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 14 grudnia 2018 r.) oraz Uchwale Nr 531 Senatu Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 25 czerwca 2019 r.) może zostać przyjęty na I rok studiów w UWM bez konieczności przystępowania do postępowania kwalifikacyjnego.

W przypadku naboru na studia II stopnia od kandydata wymaga się, aby posiadał on dyplom ukończenia studiów co najmniej I stopnia na tym samym lub innym kierunku studiów. Jest on zobowiązany do przedłożenia Komisji Rekrutacyjnej dokument, który potwierdza ostateczny wynik studiów I stopnia (zawodowych) lub magisterskich (II stopnia lub jednolitych magisterskich) – bez wyrównania do pełnej oceny. W przypadku, gdy kandydat był absolwentem uczelni, w której obowiązywała skala ocen z najwyższą oceną 5,50 lub 6,00 wówczas w postępowaniu kwalifikacyjnym uwzględnia się wynik studiów przeliczony według obowiązującej zasady tj.: przy skali ocen z najwyższą oceną 5,50 wynik studiów dzieli się przez współczynnik 1,1, a przy skali ocen z najwyższą oceną 6,00 wynik studiów dzieli się przez współczynnik 1,2. Istnieją również adekwatne procedury dla kandydatów posiadających zagraniczny dyplom ukończenia studiów. Z uwagi na fakt, iż na II stopniu studiów kierunku ekonomia od I semestru obowiązują zakresy kształcenia, kandydat wybiera odpowiadający mu zakres na etapie rekrutacji.

Z analizy strony internetowej Uczelni pod kątem procesu rekrutacyjnego, opinii studentów wyrażanych na spotkaniu podczas wizytacji ZO PKA wynika, że warunki procesu rekrutacji są bezstronne oraz zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów.

Warunki rekrutacji na studia na kierunek ekonomia tak I, jak i II stopnia (stacjonarne i niestacjonarne) nie uwzględniają informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Na kierunku ekonomia profil ogólnoakademicki obowiązują zasady, warunki i tryby potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym, które są uregulowane w Uchwale Nr 576 Senatu Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 20 września 2019 r. Na Wydziale Nauk Ekonomicznych w ramach kształcenia na kierunku ekonomia w ciągu ostatnich pięciu lat nie był stosowany ten rodzaj weryfikacji.

Podstawowym dokumentem, w którym określone zostały zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej jest Regulamin studiów UWM w Olsztynie. Warunkiem przyjęcia studenta innej uczelni po ukończeniu pierwszego roku studiów na wybrany kierunek studiów UWM w Olsztynie (dotyczy to także kierunku ekonomia) jest konieczność dostarczenia zaświadczenia o wypełnieniu przez studenta wszystkich obowiązków wobec uczelni, w której dotychczas studiował. Decyzja o przyjęciu leży w kompetencjach Prodziekana ds. studenckich (po wcześniej odbytych konsultacji z Prodziekanem ds.

kształcenia). Aby było możliwe przeniesienie osiągnięć z określonego przedmiotu zakończonego pozytywną oceną (dotyczy to zaliczenia, egzaminu), który realizowany był na innym kierunku studiów lub w innej uczelni kandydat zobowiązany jest do złożenia odpowiedniego podania oraz dostarczenia dokumentów potwierdzających zdobyte kompetencje oraz wynik zaliczenia lub egzaminu. Musi ono także uzyskać pozytywną opinię koordynatora przedmiotu, na który mają być przeniesione osiągnięcia.

Dokumentem, w którym określone zostały zasady, warunki i tryb dyplomowania jest Regulamin studiów UWM w Olsztynie oraz procedura wydziałowa WSZJK-PD-NE-2, która określa takie kwestie jak wybór i zasady realizacji seminarium dyplomowego, akceptację tematów prac dyplomowych, przygotowanie i ocenę pracy dyplomowej, procedurę antyplagiatową, egzamin dyplomowy, weryfikację prac dyplomowych.

Zgodnie z zapisami ujętymi w procedurze na studiach I stopnia (w przypadku studiów na kierunku ekonomia profil ogólnoakademicki) studenci dokonują wyboru seminarium na koniec III semestru. Liczba grup seminaryjnych ustalana jest przez właściwego Prodziekana. Jeśli liczba studentów, którzy wybrali daną grupę seminaryjną przekroczy ustalony limit, podziału dokonuje właściwy Prodziekan. Podstawowym kryterium, którym się kieruje jest średnia ocen uzyskana z ostatnich trzech semestrów. Z uwagi na specyfikę kształcenia na studiach II stopnia kierunku ekonomia związaną z wyborem zakresu kształcenia od I semestru studiów kandydat dokonuje wyboru seminarium już na etapie rekrutacji na studia. Gdyby zaistniała sytuacja, że liczba studentów, którzy wybrali dany zakres kształcenia przekraczał ustalony limit, podziału dokonuje właściwy Prodziekan, przyjmując jako kryterium wynik końcowy kandydata uzyskany na studiach I stopnia.

Promotorem pracy dyplomowej jest nauczyciel akademicki, który posiada tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego. Aby nauczyciel akademicki posiadający stopień naukowy doktora mógł sprawować opiekę nad pracą dyplomową musi mieć zgodę Dziekana. Nauczyciel akademicki prowadzący seminarium powinien być promotorem pracy dyplomowej. W przypadku zaistnienia szczególnych przypadków możliwa jest zmiana promotora pracy. Zmiana ta wymaga złożenia podania do właściwego Prodziekana, na którym wcześniej zgodę taką wyrażą dotychczasowy oraz nowy promotor pracy. Warunkiem zaliczenia ostatniego semestru seminarium dyplomowego jest złożenie całej pracy dyplomowej promotorowi.

Tematy prac dyplomowych ustalane są między promotorem a dyplomantem. Wymagane jest, aby ustalone tematy zostały zaakceptowane przez kierownika jednostki, w której prowadzone jest seminarium. Następnie są one przedkładane do właściwego Prodziekana w wyznaczonych terminach (na studiach I stopnia, licencjackich – do dnia 30. listopada V semestru studiów; na studiach II stopnia – do dnia 31. maja II semestru studiów), który w szczególnych przypadkach ma prawo zakwestionować zaproponowane tematy prac dyplomowych i wskazać na konieczność ich zmiany. Zmiany tematów prac dyplomowych po ich przedłożeniu w wyznaczanych terminach każdorazowo wymagają zgody kierownika jednostki oraz zawiadomienia o tym fakcie właściwego Prodziekana. Na kierunku ekonomia nie ma dokładnych wytycznych co do kwestii formalnych pracy np. liczba rozdziałów, liczba pozycji literatury, ujęcie pozycji literatury obcojęzycznej. Są inne informacje dotyczące wymagań formalnych (np. ogólnej konstrukcji pracy, objętości i struktury pracy), merytorycznych, redakcyjnych, czy też techniczno-organizacyjnych. Informacje te zawarte są w określonych dokumentach z 2020 r. np. „Podstawowe informacje dotyczące przygotowywania prac licencjackich i regulaminu egzaminu dyplomowego” (kierunek: ekonomia), Podstawowe informacje dotyczące przygotowywania prac magisterskich i regulaminu egzaminu dyplomowego (kierunek: ekonomia).

Tematyka przygotowanej w ramach seminarium dyplomowego pracy powinna być zgodna z realizowanym kierunkiem studiów i ewentualnym zakresem kształcenia. Tematyka przedłożonych do oceny ZO PKA losowo wybranych prac dyplomowych z kierunku ekonomia, tak dla I, jak i II stopnia studiów nie budziły zastrzeżeń co do zgodności podejmowanej w nich tematyce z dyscyplinami do których jest przyporządkowany kierunek ekonomia. Należałoby jednak zwrócić uwagę na pozycje literatury ujmowane w bibliografii - często w bibliografii prac dyplomowych ujmowanych było niewiele pozycji literatury najnowszej (z ostatnich 5 lat), przeważała literatura za lata 2008-2012.

Rekomenduje się wprowadzenie działań doskonalących tj. wprowadzenie wymogu weryfikacji wymogów prac dyplomowych w kontekście ujmowanych w nich pozycji literatury przedmiotu (aktualność, liczba, pozycje obcojęzyczne).

Praca złożona w wersji ostatecznej jest oceniana przez promotora i recenzenta. Ocena ta odbywa się zgodnie z wytycznymi ogólnouczelnianymi. Recenzentami prac dyplomowych mogą być jedynie samodzielni pracownicy naukowcy (dotyczy to zarówno I, jak i II stopnia studiów). Recenzenci prac dyplomowych wskazywani są przez właściwego Prodziekana. Każda z prac dyplomowych na Wydziale poddawana jest procedurze antyplagiatowej w ramach Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA). Wydział Nauk Ekonomicznych, korzysta z ustawień domyślnych systemu JSA, co oznacza, że kolor zielony otrzymują prace z wynikiem 30% i niższym, kolor pomarańczowy prace z wynikiem 31-40%, kolor czerwony z wynikiem powyżej 40%. Na Uczelni JSA wykorzystywane jest jako narzędzie pomocnicze oraz wspierające analizę pod kątem naruszeń w prawie autorskim. Ostateczną decyzję o zatwierdzeniu pracy podejmuje promotor po zapoznaniu się ze szczegółowym raportem z badania. On również podejmuje ostateczną decyzję w kwestii dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego, czy też konieczności poprawy pracy dyplomowej (np. w przypadku, gdy praca w ujęciu % JSA przekracza 40%).

W sytuacji, gdy student uzyska wymagane zaliczenia, zda egzaminy ze wszystkich zajęć i praktyk, a także uzyska pozytywną ocenę z pracy dyplomowej może przystąpić do egzaminu dyplomowego.

Zgodnie z § 35:

1. Egzamin dyplomowy powinien odbyć się w terminie nieprzekraczającym 3 miesięcy od daty złożenia pracy dyplomowej.
2. W przypadku przedłużenia terminu złożenia pracy dyplomowej, o którym mowa w § 31 ust. 5, egzamin dyplomowy powinien odbyć się w terminie nieprzekraczającym jednego miesiąca od daty złożenia pracy dyplomowej.
3. Dziekan może ustalić indywidualny termin egzaminu dyplomowego dla studenta, który złożył pracę dyplomową przed upływem terminów określonych w § 31 ust. 3.

§ 31 ust. 3. „Student zobowiązany jest złożyć pracę dyplomową w dziekanacie w formie oprawionego wydruku oraz w formie elektronicznej, (...), nie później niż do dnia:

- 1) 15 lutego - na studiach kończących się w semestrze zimowym;
- 2) 30 czerwca - na studiach kończących się w semestrze letnim.”

Egzamin dyplomowy odbywa się w formie ustnej przed komisją powołaną przez właściwego Prodziekana. Na kierunku ekonomia (dotyczy to I i II stopnia studiów) komisja składa się z trzech osób przewodniczącego komisji (jest nim prodziekan lub inny nauczyciel akademicki przez niego wskazany), opiekuna pracy i recenzenta. Aby wynik egzaminu dyplomowego uznany był za pozytywny odpowiedź studenta na każde z 3 pytań, które otrzymuje na egzaminie musi zostać oceniona pozytywnie. Ocena końcowa na dyplomie ukończenia studiów wynika z wytycznych zawartych Regulaminie studiów (§ 37).

Reasumując stwierdza się, że zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Są one ujęte w adekwatnych, przedstawionych przez Uczelnię dokumentach: Regulaminie studiów UWM w Olsztynie oraz procedurze wydziałowej WSZJK-PD-NE-2.

Przyjęte przez Jednostkę ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się.

Weryfikacja efektów uczenia się uregulowana jest głównie w Regulaminie studiów. Określa on prawa i obowiązki studenta związane z zaliczaniem zajęć przewidzianych w toku studiów, zdawaniem egzaminów, zaliczaniem etapów studiów i zakończeniem procesu kształcenia. W Regulaminie studiów zostały określone także ramy organizacyjne dla procesu weryfikacji osiągnięć studenta. Sformułowano również uprawnienia odwoławcze oraz konsekwencje braku zaliczenia. Nauczyciele akademicki w procesie sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów przez studenta na poziomie poszczególnych zajęć, kierunku i zakresu kształcenia, wykorzystują skalę ocen: bardzo dobry (5), dobry plus (4+), dobry (4), dostateczny plus (3+), dostateczny (3), niedostateczny (2).

Koordynatorzy zajęć w sylabusach bądź w sformułowanych na zajęciach zasadach realizacji zajęć określają szczegółowe zasady oceniania i wymogi do uzyskania poszczególnych ocen. Zgodnie z zapisami zawartymi w Regulaminie studiów oraz praktykami stosowanymi na Wydziale istnieje możliwość adoptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością zgodnie z Regulaminem studiów § 20 ust 5. (stosuje się np. wydłużony czas na zdanie egzaminu, zaliczenia; zamianę formy zaliczenia, egzaminu np., z pisemnej na ustną bądź odwrotnie, zaangażowanie w razie zaistnienia takiej potrzeby stosownego asystenta, tłumacza migowego etc., korzystanie ze specjalistycznego sprzętu umożliwiającego właściwe przekazanie wiedzy (np. z maszyny brajlowskiej, komputera wyposażonego w program udźwiękowiający czy powiększający), zmianę sali egzaminacyjnej na salę dostępną osobom poruszającym się na wózkach inwalidzkich). W każdym przypadku zastosowane metody uwzględniają stopień i charakter niepełnosprawności studenta oraz specyfikę zakresu studiów i danego przedmiotu, jednak nie prowadzą do zmniejszenia wymagań merytorycznych, bądź kryteriów oceny weryfikacji efektów uczenia się wobec studentów z niepełnosprawnościami.

Zgodnie z § 18. 6. „Osoba prowadząca zajęcia zobowiązana jest podać na pierwszych zajęciach, do wiadomości studentów oraz umieścić w miejscu dostępnym dla studentów realizujących ten przedmiot następujące informacje:

- 1) opis przedmiotu, zawierający efekty uczenia się, program zajęć i wykaz zalecanej literatury,
 - 2) regulamin zajęć, określający wymaganą formę uczestnictwa w zajęciach, sposób bieżącej kontroli wyników nauczania, tryb i terminarz zaliczania, w tym sposób i tryb ogłaszania wyników oceny sprawozdań, kolokwium, projektów i innych form zaliczania, zasady usprawiedliwiania nieobecności na zajęciach, zakres i formę egzaminu, możliwość korzystania z materiałów pomocniczych podczas sprawdzianów, zasadę ustalania oceny łącznej przedmiotu oraz inne zasady”.
- Zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się zawarte są w kartach przedmiotów. Każdy sylabus zawiera informacje dotyczące sposobu weryfikacji zaplanowanych dla danego przedmiotu efektów uczenia się, w tym w niektórych zamieszczone są kryteria oceny osiągnięcia efektów uczenia się (np. *wnioskowanie statystyczne, ekonomia matematyczna, statystyka opisowa, negocjacje biznesowe, prawo gospodarcze*).

Analiza kart przedmiotów wykazała, że na poszczególnych zajęciach metody weryfikacji dobierane są specyficznie do potrzeb zakładanych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Dla wykładów najczęstszą metodą weryfikacji jest egzamin (np. egzamin pisemny, egzamin ustny, testy), z kolei ćwiczenia, mogą zostać zaliczone na podstawie: np. kolokwium pisemnego, rozwiązywania zadań, raportu przedstawiającego wyniki badań ankietowych wraz z ich prezentacją multimedialną, rozwiązywania problemów analitycznych.

Prowadzący poszczególne zajęcia określają sposób weryfikowania przedmiotowych efektów uczenia się w oparciu o treści programowe. Zasady sprawdzania osiągnięcia efektów uczenia się są zawarte w części sylabusa „Forma i warunki weryfikacji efektów”.

Przyjęte przez Uczelnię i stosowane na kierunku ekonomia - profil ogólnoakademicki ogólne zasady weryfikacji i oceny zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen.

Studenci informowani są na bieżąco na temat stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów. Przekazanie wyników weryfikacji efektów uczenia się przebiega zgodnie z zasadami ochrony danych osobowych – w szczególności wykorzystywany jest do tego system USOS. W warunkach kształcenia zdalnego aplikacją do komunikowania ze studentami są również MS Teams i Moodle. Obydwa systemy zapewniają studentom anonimowość.

Stwierdza się, że Uczelnia wypracowała zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie.

W przypadku zgłaszania przez studenta uzasadnionych zastrzeżeń co do bezstronności uzyskanego wyniku zaliczenia, w sytuacji gdy np. nie zaliczył zajęć obowiązkowych ma on prawo złożyć wniosek do kierownika jednostki prowadzącej zajęcia o komisyjne sprawdzenie wiadomości w terminie 3 dni od ogłoszenia wyników zaliczania zajęć. W zaliczeniu komisyjnym biorą udział: kierownik właściwej

jednostki organizacyjnej (przewodniczący komisji), opiekun roku, dwóch specjalistów z zakresu danego przedmiotu oraz przedstawiciel Samorządu Studenckiego. W składzie członków Komisji nie ma nauczyciela akademickiego, który wystawił ocenę podlegającą weryfikacji.

W przypadku komisji egzaminacyjnej może w niej uczestniczyć w charakterze obserwatora wskazana przez studenta osoba. Nie ma ona jednak prawa głosu. Student ma prawo do 3 terminów egzaminów z danego przedmiotu, jednakże komisyjne sprawdzenie efektów uczenia się nie może stanowić dodatkowego terminu. Zgodnie z § 20 ust. 2. Regulaminu studiów liczba egzaminów w roku akademickim nie może przekraczać 8, nie więcej niż 4 w semestrze.

Na Uczelni obowiązuje procedura antymobbingowa (Załącznik do Zarządzenia nr 31/2016 Rektora UWM w Olsztynie z dnia 22 marca 2016 r.), w ramach której powołana została Decyzją nr 56 Rektora UWM w Olsztynie z dnia 19 lipca 2019 r. Komisja Antymobbingowa w skład której wchodzi: przedstawiciel pracodawcy, przedstawiciel związków zawodowych, radca prawny, kierownik Działu Kadr, główny specjalista w Zespole Kontroli Wewnętrznej. Na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim powołany został również Rzecznik ds. Równości Szans. Jego głównym zadaniem jest reprezentowanie studentów i pracowników Uniwersytetu oraz kreowanie polityki niedyskryminacji wobec wszystkich studentów i pracowników zarówno naukowych, jak i administracyjnych, z niepełnosprawnościami i bez. Rzecznik współpracuje z wieloma organizacjami m.in. z Akademickim Centrum Wsparcia, Akademią Projektowania Uniwersalnego. Koordynuje również prace kilku biur – ds. osób niepełnosprawnych, analiz edukacyjnych i rozwoju kształcenia, a także ds. kształcenia, ds. studentów. Na mocy działań Rzecznika powstała „Procedura przeciwdziałania dyskryminacji w Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie” będąca załącznikiem do Zarządzenia Nr 74/2020 Rektora UWM w Olsztynie z dnia 7 sierpnia 2020 roku.

Na Uczelni obowiązuje Uchwała nr 520 Senatu Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 26 listopada 2010 roku w sprawie uchwalenia Dobrych obyczajów i zasad etycznego postępowania pracowników i studentów Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, jak też Kodeks Etyki Studentów Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie (Decyzja nr 37/2011 Rektora Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 3 października 2011 roku). Ma zastosowanie także Uchwała Nr 465 Senatu Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 28 lutego 2014 roku w sprawie konfliktu zobowiązań lub konfliktu interesów.

Uczelnia podejmuje działania, aby metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość gwarantowały identyfikację studenta i bezpieczeństwo jego danych. W tym celu każdemu studentowi założone indywidualne konto w aplikacjach: USOS, MS Teams i Moodle.

Obowiązek określenia metod weryfikacji efektów uczenia się należy do nauczyciela akademickiego odpowiedzialnego za zajęcia (koordynator przedmiotu). Wzór sylabusu określa Zarządzenie Nr 91 Rektora Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 16 grudnia 2011 r. w sprawie określenia wzoru opisu przedmiotu/modułu (sylabusu) obowiązującego dla studiów wyższych w Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie. Metody weryfikacji zawarte w karcie przedmiotu odnoszą się do efektów uczenia się w zakresie wiedzy (np. kolokwia, testy lub sprawdziany z treści wykładowych, pisemne prace egzaminacyjne z treści ćwiczeń i wykładów), umiejętności (sprawozdania, zadania praktyczne np. przygotowanie projektu w zespole, opracowanie procesu, zaproponowanie rozwiązań zarządczych) i kompetencji społecznych (np. obserwacja studentów w trakcie wykonywania zadań na ćwiczeniach, argumentacja przedstawionych rozwiązań). Realizacja zajęć dydaktycznych w trybie zdalnym odbywa się przy wykorzystaniu aplikacji Moodle oraz MS Teams. Narzędzia te posiadają dostępne opcje weryfikacji efektów uczenia się w postaci: zaliczeń ustnych, zaliczeń pisemnych (testy oraz pytania otwarte) oraz różnego rodzaju innych prac etapowych: zadań, case study czy projektów. Umożliwiają one weryfikację efektów uczenia się, zapisanych w obowiązujących kartach przedmiotów.

W nielicznych kartach przedmiotów brak metod weryfikujących efekty uczenia się dla niektórych form zajęć (np. przedmiot: *ekonometria i prognozowanie procesów ekonomicznych* – formy: wykład i ćwiczenia, brak metod weryfikacji do wykładów). Rekomenduje się dokonanie weryfikacji i poprawy sylabusów pod względem przypisania metod weryfikujących efekty uczenia się.

Weryfikacja efektów uczenia się uzyskiwanych na określonym stopniu studiów kierunku ekonomia odbywa się poprzez ocenę pracy dyplomowej, recenzje pracy dyplomowej oraz egzamin dyplomowy. Z uwagi na prowadzone na kierunku ekonomia praktyki, studenci nabywają również umiejętności praktyczne. Mają taką możliwość w trakcie realizacji praktyk, ale również podczas zajęć komputerowych i projektowych.

Przeprowadzona analiza ocen uzyskiwanych przy weryfikacji efektów uczenia się w sesji letniej 2019/2020 r. wskazała na uzyskiwanie przez studentów wyższych ocen niż w latach poprzednich. Stwierdzono, że wykorzystywane metody weryfikacji w przypadku kształcenia stacjonarnego w warunkach pełnej dostępności do materiałów w wielu przypadkach straciły swą skuteczność. Wobec powyższego kolegium dziekańskie w semestrze zimowym roku akademickiego 2020/2021 organizowało spotkania ze wszystkimi pracownikami Wydziału celem m. in. omówienia możliwości dostosowania form weryfikacji efektów uczenia się do kształcenia zdalnego. Główne rekomendacje, wskazania dla pracowników dotyczyły tego, aby stosowano formy weryfikacji, które mają charakter problemowy bądź analityczny, aby wykorzystywano w większym stopniu formy egzaminów/zaliczeń w formie ustnej. Władze Wydziału planują dokonanie podobnej oceny uzyskiwanych przy weryfikacji efektów uczenia się po letniej sesji egzaminacyjnej br. ak.

Przyjęte metody weryfikacji umożliwiają sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w takiej działalności np. rozwiązanie zadań związanych z analizą ekonomiczno-finansową (tj: *analiza ekonomiczna*), prezentacja wyników analizy rynku przeprowadzonej w zespołowym raporcie rynkowym, raport zespołowy dotyczący analizy wybranego rynku (przedmiot: *analiza rynku*), praca i współpraca w grupie, projekt - ocena realizacji zadań projektowych (*negocjacje biznesowe*), projekt (opracowanie modelu ekonometrycznego; ocenie podlega proces specyfikacji, weryfikacji i interpretacji otrzymanych oszacowań, dodatkowo wymagana jest budowa i wyznaczenie prognoz na podstawie otrzymanego modelu oraz analiza dopuszczalności i trafności tych prognoz, badanie stopnia zintegrowania wybranych szeregów czasowych i zbadania ich potencjalnej kointegracji (przedmiot: *ekonometria i prognozowanie procesów ekonomicznych*), sprawozdanie przygotowane w 4-5 osobowych grupach prezentujące analizę rynku mieszkaniowego w wybranym mieście (przedmiot: *podstawy rynku nieruchomości*). Umiejętności badawcze studentów rozwijane są również w ramach seminarium dyplomowego i przygotowywania pracy dyplomowej. Zainteresowani studenci mogą również uczestniczyć w kołach naukowych, gdzie mają możliwość poszerzania umiejętności badawczych.

W programie kształcenia uwzględniono kształcenia językowe na poziomie B2 oraz B2+ i weryfikację zakładanych w tym zakresie efektów uczenia się. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się ujęte w sylabusach z zakresu bloku zajęć dotyczących języka obcego, są prawidłowe np. I stopniu: ocena pracy i współpracy w grupie (student jest oceniany za aktywność, kreatywność i poprawność wykonywania wskazanych zadań w grupie - K1, U1, W1); sprawdzian pisemny - rozwiązanie zadań sprawdzających stopień opanowania materiału gramatycznego i leksykalnego -K1, U1, W1), na II stopniu: ocena pracy i współpracy w grupie (student jest oceniany za aktywność, kreatywność i poprawność wykonywania zadań w grupie - K1, U1, W1); test kompetencyjny - K1, U1, W1).

W ramach odbytej wizytacji ZO PKA otrzymała do wglądu prace etapowe, egzaminacyjne, dyplomowe, dzienniki praktyk. Wszystkie powyższe prace stanowiły dowody na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Prace etapowe odpowiadały treściom zajęć, których dotyczyły, były zgodne z tymi, zapisanymi w sylabusach. Obejmowały zagadnienia dotyczące: funkcjonowania rynków, gospodarowania czynnikami produkcji, teorii konsumenta, finansów i bankowości, konkurencyjności gospodarki, polityki gospodarczej i społecznej.

Tematyka prac dyplomowych związana była z dyscyplinami, do których został przyporządkowany kierunek. Oceniane prace miały charakter teoretyczno-empiryczny. Poziom merytoryczny prac na ogół był odpowiedni. W części prac oprócz postawionego celu pracy były także postawione hipotezy badawcze oraz problemy badawcze. Przyjęte w ocenianych pracach cele były zrealizowane, hipotezy zweryfikowane, problemy badawcze rozwiązane. Oceny wystawione przez recenzentów i promotorów były w większości przypadków zasadne.

Uczelnia monitoruje losy absolwentów na rynku pracy (Zarządzenie Nr 50/2017 Rektora UWM w Olsztynie z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie określenia obszarów procesu dydaktycznego objętych badaniami ankietowymi, kwestionariuszy ankiet). Zajmuje się tym Akademicki Ośrodek Kariery UWM w Olsztynie, którego działania koordynuje Biuro ds. Kształcenia we współpracy z Biurem Informatycznej Obsługi Studiów. Badania losów absolwentów Wydziału Nauki Ekonomicznych realizowane są za pomocą uczelnianego systemu informatycznego - na stronie internetowej dostępna jest aplikacja pozwalająca na wypełnienie przygotowanej przez Uczelnię ankiety. Badanie dotyczy zarówno losów zawodowych absolwentów UWM, jak też w ich opinii na temat zrealizowanych studiów oraz opinii pracodawców o absolwentach.

Pozyskane wyniki są analizowane, oceniane i przekazywane do jednostek organizacyjnych oraz odpowiednio do jednostek ogólnouczelnianych i międzywydziałowych, a także do Uczelnianego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia współpracującego z władzami Wydziału.

Z ostatniego badania wynika (absolwenci rocznika 2017/2018), że w okresie 6 miesięcy po ukończeniu studiów jedynie 9,41% absolwentów nie znalazło pracy i nie zdecydowało się na kontynuowanie nauki. Wyniki tego badania pokazały, że Absolwenci Wydziału Nauk Ekonomicznych, w tym kierunku ekonomia, na tle innych kierunków oferowanych w Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie relatywnie dobrze odnajdują się na rynku pracy.

Studenci kierunku ekonomia brali udział w projekcie finansowanym ze środków Narodowego Centrum Nauki: „Sprawność instytucjonalna vs lokalny rozwój gospodarczy – czynniki kształtujące i interakcje” -2017 r.; uczestniczyli w drugiej edycji konferencji w 2017 r. odbywającej się na Wydziale Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie pt. "Efektywność w Sporcie. Teoria i Praktyka", której organizatorami przez Koło Naukowe Finanse i Zarządzanie w Sporcie oraz Warmińsko-Mazurski Związek Piłki Nożnej. Są autorami/współautorami publikacji fachowych, referatów konferencyjnych w dyscyplinach do których przypisany jest kierunek np. „The environment for entrepreneurial attitudes in populations of rural areas in poland formerly occupied by state-owned farms”, Proceedings of the 9th International Scientific Conference Rural Development 2019: Research and Innovation for Bioeconomy; 26-28 September 2019, Vytautas Magnus University Agriculture Academy, Lithuania / Edited by prof. Asta Raupeliene; „Francja i Niemcy jako optymalny obszar walutowy”, Koła naukowe-szkółą twórczego działania: nauki społeczne, T.2, red. M. Tańska, P. Sosna, Wydawnictwo ABADA, Olsztyn 2018; „The impact of selected recommendations of Polish banking supervision on banks' credit exposure secured by mortgage”, Working papers of the department of economics, university of Perugia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Warunki rekrutacji na studia I i II stopnia kierunku ekonomia - profil ogólnoakademicki, przyjęte kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są przejrzyste oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Uczelnia posiada regulacje pozwalające na identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w Uczelni zagranicznej, które zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności. Zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Przyjęte przez Uczelnię zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się umożliwiają równe traktowanie studentów oraz zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. Uczelnia wypracowała zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie. Na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie wypracowane zostały metody rozwiązywania konfliktów z zakresu weryfikacji i oceny efektów uczenia się. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, przygotowują studentów do prowadzenia działalności naukowej, bądź też udziału w tej działalności, jak również umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów I stopnia lub B2+ na poziomie studiów II stopnia. Uczelnia monitoruje losy absolwentów na rynku pracy – zajmuje się tym Akademicki Ośrodek Kariery UWM w Olsztynie, przeprowadza także ankietę skierowaną do absolwentów. Analiza wylosowanych w trakcie wizytacji prac etapowych wykazała, że ich tematyka była zgodna z treściami zajęć, jak też z zakładanymi efektami uczenia się oraz z dyscyplinami do których przypisano kierunek.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Zajęcia na kierunku ekonomia (studia stacjonarne i niestacjonarne, I i II stopnia) prowadzi 110 pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych w tym: 3 profesorów, 20 doktorów habilitowanych, 63 doktorów oraz 24 magistrów. Relacja liczebności kadry w stosunku do liczby studentów wynosi 1:8 i zapewnia prawidłową realizację zajęć. W grupie pracowników z tytułem profesora oraz stopniem doktora habilitowanego dyscyplinę ekonomia i finanse reprezentuje szesnastu pracowników, przy czym trzy osoby dzielą swój dorobek pomiędzy ekonomię i finanse i nauki o zarządzaniu i jakości. Ponadto, wśród profesorów i doktorów habilitowanych jedna osoba reprezentuje dyscyplinę pedagogika, dwie – historię, dwie osoby - nauki o ziemi i środowisku oraz jedna osoba technologię żywności i żywienia, zaś jedna osoba jest zatrudniona na stanowisku dydaktycznym. W grupie doktorów najliczniejszą grupę stanowią pracownicy reprezentujący dyscyplinę ekonomia i finanse (45 osób), z czego dwie osoby reprezentują dwie dyscypliny, tj. ekonomię i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości, filozofię reprezentują cztery osoby, nauki prawne reprezentuje jedna osoba, technologię żywności i żywienia dwie osoby, nauki o kulturze fizycznej jedna osoba oraz nauki o zdrowiu – jedna osoba. Ponadto dziewięć osób ze stopniem doktora jest zatrudnionych na stanowiskach dydaktycznych. W grupie osób z tytułem zawodowym magistra sześć osób reprezentuje ekonomię i finanse (w tym dwie również nauki o zarządzaniu i jakości), jedna osoba nauki o kulturze fizycznej, osiemnaście osób jest zatrudnionych na stanowiskach dydaktycznych, z czego czternaście osób stanowią lektorzy języków obcych.

Za obsadę poszczególnych zajęć odpowiadają kierownicy katedr Wydziału Nauk Ekonomicznych, biorąc pod uwagę przede wszystkim zainteresowania naukowe i dorobek naukowo-dydaktyczny pracowników. SeminaRIA dyplomowe (licencjackie i magisterskie) prowadzone są przez pracowników posiadających co najmniej stopień doktora habilitowanego oraz - za zgodą Rady Dziekańskiej - przez doktorów, posiadających dorobek naukowy.

Kadra badawczo-dydaktyczna i dydaktyczna posiada różnorodny dorobek publikacyjny, zarówno o charakterze naukowym, jak i dydaktycznym. Dorobek naukowy wykładowców mieści się głównie w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinach: ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości, czyli w dyscyplinach, do których kierunek ekonomia został przypisany. Potwierdzony dorobek

naukowy nauczycieli jest bezpośrednio związany z realizowanymi zajęciami w zakresie prowadzonych prac naukowo-badawczych, publikacji oraz realizowanych projektów naukowo-badawczych i ekspertyz. W latach 2017-2020 pracownicy wydziału realizowali łącznie 7 projektów NCN uzyskanych w ramach konkursów Preludium i Miniatura, 11 projektów na zlecenie KOWR w Olsztynie oraz 27 innych projektów i ekspertyz. W latach 2016-2020 na WNE jeden pracownik uzyskał tytuł naukowy profesora, dziesięciu pracowników - stopień doktora habilitowanego, zaś jedenastu pracowników stopień naukowy doktora. Ponadto, wielu pracowników posiada doświadczenie zawodowe w zakresie wykładanych zajęć zdobyte poza uczelnią, a także wieloletnie doświadczenie dydaktyczne i organizacyjne w Uczelni. Zróżnicowanie i rozwój kadry gwarantują właściwe przygotowanie studentów do prowadzenia badań naukowych i udziału w tych badaniach. Znacząca część nauczycieli akademickich jest przygotowana do prowadzenia zajęć w językach obcych. Na podstawie informacji przedstawionych w Raporcie Samooceny, udostępnionych w trakcie wizytacji dokumentów oraz udzielonych przez pracowników uczelni wyjaśnień i informacji sformułować można pozytywną ocenę dotyczącą liczebności oraz struktury kadry dydaktycznej prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku studiów. Liczebność oraz struktura kwalifikacji kadry nauczycieli akademickich umożliwiają prawidłową realizację zajęć oraz pełne osiągnięcie zakładanych celów i efektów uczenia się.

Obsada zajęć jest prawidłowa, zaś kompetencje wymagane do prowadzenia poszczególnych przedmiotów są pokryte przez doświadczenie i kwalifikacje naukowe kadry prowadzącej zajęcia. Dotyczy to wykładów, ćwiczeń i seminariów dyplomowych, przygotowujących do prowadzenia badań naukowych. Kadra dydaktyczna uczestniczy w procesie rozwoju naukowego studentów poprzez zachęcanie oraz włączanie ich do badań naukowych, tak, aby jako absolwenci Wydziału mieli szansę i odpowiednie kwalifikacje do aplikowania do Szkoły Doktorskiej.

Obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni jako podstawowym miejscu pracy umożliwia prawidłową realizację zajęć. Nauczyciele zostali przeszkoleni w zakresie wykorzystywania platform elektronicznych, w tym zwłaszcza moodle, MS Teams a także LMS ILIAS, które umożliwiają sprawną realizację procesu dydaktycznego i weryfikację efektów uczenia się, a także komunikowanie się w ramach obowiązujących godzin konsultacji.

Polityka kadrowa na Wydziale realizowana jest zgodnie z wytycznymi zawartymi w Uchwałach Senatu UWM w Olsztynie, co zapewnia jej pełną transparentność. W procesie rekrutacji nauczycieli akademickich stosuje się procedury konkursowe, w ramach których, obok spełnienia wymogów naukowych lub osiągnięć zawodowych, kandydaci dokumentują posiadane doświadczenie w pracy dydaktycznej.

Jasno sprecyzowane kryteria zatrudniania nauczycieli akademickich i oceny okresowej umożliwiają pracownikom planowanie własnego rozwoju. Awans nauczyciela na kolejne stanowiska możliwy jest po spełnieniu odpowiednich kryteriów, do których zalicza się udokumentowane osiągnięcia naukowe, dydaktyczne, organizacyjne oraz postęp w rozwoju naukowym potwierdzony uzyskanymi stopniami/tytułami naukowymi. Szczegółowe wymogi kwalifikacyjne, obowiązujące w Uczelni na stanowiskach badawczych, badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych są znane pracownikom.

Na Wydziale wykorzystywane są narzędzia motywujące pracowników do rozwoju naukowego, m.in. zwiększone wynagrodzenia dla pracowników, którzy uzyskali najwyższą punktację na Wydziale za osiągnięcia w działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej. Każdego roku na wniosek Dziekana przyznawane są pracownikom nagrody Rektora UWM za szczególne osiągnięcia w zakresie działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej. Ponadto, od dwóch lat Rektor UWM przyznaje nagrody za oryginalne i twórcze osiągnięcia naukowe, udokumentowane publikacjami wysoko punktowanymi.

Narzędziem oceny dokonań pracownika jest system określający podstawowe kryteria pozytywnej oceny okresowej nauczyciela akademickiego. Arkusz oceny okresowej jest opiniowany przez kierownika jednostki i przesyłany do Dziekanatu. Prodziekan ds. kształcenia dołącza do arkusza wyniki ankiet wypełnionych przez studentów. Tak przygotowane materiały przekazywane są Wydziałowej Komisji Oceniającej Nauczycieli Akademickich, która następnie omawia je na posiedzeniu. Każdy nauczyciel jest poddawany ocenie w obecności kierownika katedry. Komisja dokonuje oceny

całokształtu działalności wydając opinię pozytywną, warunkowo-pozytywną lub negatywną. Z opinią Komisji zapoznaje się oceniany pracownik. Kwestionariusz, po podpisaniu przez ocenianego pracownika, zostaje przekazany Rektorowi.

W obszarze oceny jakości działalności dydaktycznej brane są pod uwagę wyniki ankiet studentów. Studenci mają możliwość oceny zajęć i prowadzących zajęcia w formie ankiety internetowej. Wyniki ankiet analizowane są w ramach Wydziału, udostępnianie kierownikom Instytutu/Katedr oraz pracownikom. Oceny pracy nauczycieli akademickich dokonywane przez studentów są ważnym kryterium brany pod uwagę przy doborze obsady zajęć na kolejny rok akademicki.

Na Wydziale systematycznie dokonuje się hospitacji zajęć. Sprzyja to podniesieniu jakości pracy dydaktycznej, motywowaniu pracowników dydaktycznych do dbałości o wyższą jakość zajęć, przestrzeganiu praw studenta. Hospitacje pomagają nauczycielom akademickim doskonalić metody dydaktyczne i realizować cele kształcenia.

System finansowania działalności naukowej stanowi kluczowe narzędzie monitoringu postępów i rozwoju naukowego pracowników. System pozwala na kontynuowanie pracy naukowej, a w połączeniu z oceną dydaktyczną, stanowi pomocne narzędzie służące kierownikom jednostek i władzom dziekańskim w określaniu zasad aktywnej polityki kadrowej. Ponadto, umożliwia wprowadzenie limitów osób zatrudnionych na etacie wykładowcy, zastępowanie etatów badawczo-dydaktycznych dydaktycznymi czy naukowymi oraz obniżanie pensum dydaktycznego w przypadku pozyskania grantu.

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie cyklicznie pozyskuje środki finansowe w ramach projektów współfinansowanych ze środków UE, których celem jest wzmocnienie potencjału dydaktycznego pracowników, w tym również Wydziału Nauk Ekonomicznych. W ramach projektu „Program Rozwojowy Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie” pracownicy mają możliwość wyjazdu na zagraniczne uczelnie w celu wygłoszenia wykładów oraz zapoznania się z systemem kształcenia w danej uczelni. Pracownicy mają możliwość aplikowania o staże naukowe zagraniczne i krajowe (90-dniowe), staże naukowo-dydaktyczne zagraniczne i krajowe (21-dniowe) oraz staże praktyczne (21-dniowe). Z powodu pandemii COVID-19 program został tymczasowo zawieszony. Obecnie na nowo rozpoczęły się rekrutacje. Pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku ekonomia mają również możliwość poszerzania wiedzy przede wszystkim z zakresu znajomości języka obcego, metod statystycznych i związanego z nimi oprogramowania jak i innowacyjnych metod dydaktycznych.

Nauczyciele wchodzący w skład kadry badawczo-dydaktycznej i dydaktycznej Wydziału wykazują znaczną aktywność poza obszarem związanym z kształceniem w zakresie przedmiotów obowiązkowych. Wśród istotnych aktywności można wymienić: promowanie działalności naukowo-badawczej i dydaktycznej Wydziału, a także takich wydarzeń jak „Dzień z ekonomią”, prowadzenie zajęć w ramach „Uniwersytetu Trzeciego Wieku”, „Uniwersytetu Dzieci” oraz „Akademii Młodego Ekonomisty”.

Na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie wdrożona została procedura zapobiegania i rozwiązywania konfliktów w skład której wchodzi: kodeks etyki studentów, dobre obyczaje i zasady etycznego postępowania pracowników i studentów, zasady regulujące konflikt interesów, procedura antymobingowa i procedura przeciwdziałająca dyskryminacji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w obszarach, do których przypisano efekty uczenia się na kierunku ekonomia, co umożliwia prawidłową realizację zajęć oraz przygotowanie studentów do udziału w badaniach naukowych. Nauczyciele akademicki są wysoce zaangażowani w proces naukowy, dydaktyczny i organizacyjny. Polityka kadrowa prowadzona na uczelni zapewnia właściwy dobór pracowników oraz zawiera transparentne procedury zatrudniania, motywowania, przeglądu i weryfikacji kadry. Uczelnia promuje działania etyczne i wskazuje procedury zapobiegania i rozwiązywania konfliktów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Charakterystyka infrastruktury dydaktycznej i naukowej Wydziału Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego została szczegółowo przedstawiona zespołowi oceniającemu. Analiza stanu faktycznego pozwala stwierdzić, że infrastruktura dydaktyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, są nowoczesne, a także umożliwiają prawidłową i bezpieczną z punktu widzenia wymogów ppoż. i BHP realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się na kierunku ekonomia. Zaprezentowane elementy infrastruktury obejmujące sale dydaktyczne z wyposażeniem, miejsca pracy własnej, oprogramowanie i laboratoria specjalistyczne, bibliotekę i dostęp do źródeł elektronicznych są wykorzystywane w procesie kształcenia i wspierają przygotowanie studentów do udziału w badaniach naukowych.

Jak wynika z raportu samooceny oraz wirtualnego spaceru dokonanego podczas wizytacji, do dyspozycji wykładowców i studentów Wydziału przeznaczono sale dydaktyczne wyposażone w sprzęt elektroniczny, wspomagający proces dydaktyczny. Obiekty naukowo-dydaktyczne Wydziału są zlokalizowane na terenie miasteczka uniwersyteckiego w Olsztynie. Jednostki Wydziału rozmieszczone są w czterech obiektach. Do dyspozycji pracowników oraz studentów Wydziału są 4 w pełni wyposażone sale wykładowe (projektory multimedialne, rzutniki pisma, itd.), 12 sal ćwiczeniowych, 6 pracowni komputerowych oraz 14 sal seminaryjnych. W pracowniach znajduje się 146 komputerów, przy czym wszystkie mają dostęp do Internetu. Zapewniony jest dostęp studentów do internetu oraz infrastruktury w celu umożliwienia realizacji projektów indywidualnych i grupowych. Na bazę techniczno-lokalową Wydziału składają się również pomieszczenia pracownicze Instytutów z pełnym wyposażeniem komputerowym oraz kserograficznym. W miarę potrzeb Wydział korzysta również z obiektów ogólnouczelnianych, głównie dużych sal wykładowych oraz sal ćwiczeniowych Wydziału Nauk Technicznych - również położonych w obrębie kampusu.

W ostatnim okresie w ramach projektu Uniwersytet Wielkich Możliwości - program podnoszenia jakości zarządzania procesem kształcenia i jakości nauczania, Wydział dokonał następujących inwestycji i modernizacji:

1. Modernizacja, wyposażenie i utworzenie dwóch nowoczesnych pracowni dydaktycznych: pracowni modelowania procesów produkcyjnych oraz pracowni gier symulacyjnych wyposażonych w 24 stanowiska komputerowe każda.

2. Zakupiono 250 licencji gier symulacyjnych MARKETPLACE.
3. Zakupiono wyposażenie pracowni modelowania procesów produkcyjnych – zakup urządzeń mobilnych do badania i rejestracji interakcji z produktami, dwa stacjonarne i 1 mobilny eyetracker oraz wirtualną rzeczywistość.
4. Zakupiono grę planszową z dostępem do zdalnej realizacji rozgrywek dla *zarządzania zmianą*.
5. Zakupiono licencję terminową do realizacji kursu *mikroekonomia konkurencyjności* w j. angielskim.
6. Zakupiono licencję na dostęp do bazy EIKON Thomson Reuters, która będzie wykorzystana w prowadzonych zajęciach dydaktycznych głównie z obszaru finansów.
7. Zakup programu komputerowego – SimaPro, do realizacji zajęć z przedmiotu *opakowania oraz zarządzania środowiskowego*. Umożliwia ono obliczenie LCA i śladu węglowego, zarówno procesu i wyrobu, w różnych branżach.

Oprogramowanie szczególnie wykorzystywane na kierunku ekonomia obejmuje: Microsoft Office, ze szczególnym uwzględnieniem MS Excel wraz z dodatkami, Microsoft Visio - stosowany jest jako narzędzie wspomagające przygotowywanie schematów blokowych i harmonogramowania projektów dwa programy do wykonywania obliczeń statystycznych tj. Statistica 13.3 oraz IBM SPSS Statistics wraz z dodatkiem AMOS, Gretl – oprogramowanie typu open source wykorzystywane w analizach z zakresu ekonometrii i prognozowania, WolframAlpha - dostępny online w wersji podstawowej program umożliwia wykonywanie zaawansowanych obliczeń matematycznych. Na Wydziale dostępne jest także środowisko programistyczne R, czyli darmowe środowisko do analiz statystycznych z ponad trzema tysiącami dodatkowych pakietów. Można stwierdzić, że liczba licencji jest dostosowana do potrzeb dydaktycznych kierunku. Na kierunku ekonomia oferowane są studentom również kursy w systemie e-learningowym, dostępne na zintegrowanej platformie Moodle. Ponadto, podczas zajęć on-line pracownicy udostępniają studentom prezentacje i materiały poprzez MS Teams.

Księgozbiór Biblioteki Uniwersyteckiej liczy 1 082 711 woluminów, z czego 824 962 woluminów to wydawnictwa zwarte, 192 085 woluminów – wydawnictwa ciągłe, a 65 664 – jednostki zbiorów specjalnych. Około 250 tysięcy woluminów pozostaje do dyspozycji użytkowników w wolnym dostępie. Tematyka księgozbioru obejmuje wszystkie kierunki realizowane na Uniwersytecie. Zestawienie liczby tytułów w bibliotece dla kierunku ekonomia przedstawia się w sposób następujący: liczba tytułów wynosi 18459, zaś liczba woluminów - 49 470. Rzadsze pozycje, których Biblioteka Uniwersytecka w swoich zbiorach nie posiada, mogą być sprowadzone za pośrednictwem Wypożyczalni Międzybibliotecznej, także poprzez cyfrową wypożyczalnię międzybiblioteczną „Academica”.

Biblioteka czynna jest dla użytkowników w czasie roku akademickiego przez 72 godziny tygodniowo od poniedziałku do soboty w godzinach od 8.00 do 20.00. Na okres bezpośrednio poprzedzający sesję egzaminacyjną oraz w trakcie sesji godziny pracy są wydłużane (od 8.00 do 22.00). Od 2016 r. zwrot książek możliwy jest całodobowo z wykorzystaniem wrzutni (trezora). System identyfikacji HAN, powiązany z bazą biblioteczną, zapewnia również przez całą dobę dostęp zarówno do oferowanych przez Bibliotekę zasobów elektronicznych, jak i do indywidualnych kont użytkowników.

W gmachu Biblioteki Uniwersyteckiej czytelnicy mają do dyspozycji 159 stanowisk komputerowych. Wszystkie stanowiska umożliwiają skorzystanie z zasobów Internetu, z czego 18 jednostek dostęp sieciowy ma ograniczony do domeny Biblioteki Uniwersyteckiej (dostęp do katalogu elektronicznego i Biblioteki Cyfrowej UWM) lub zasobów Punktu Informacji Normalizacyjnej. Na terenie budynku czytelnicy mają również możliwość skorzystania z sieci bezprzewodowej (Eduroam).

Zasób czasopism gromadzonych na potrzeby ocenianego kierunku wynosi 484 tytuły. Należy do nich dodać jeszcze tytuły dostępne w Bibliotece Cyfrowej UWM, gdzie zapoznać się można m.in. z wydawnictwami uniwersyteckimi, a także uwzględnić bogaty dostęp do tekstów artykułów w ramach baz elektronicznych. Studenci kierunku ekonomia mają do dyspozycji kilkanaście polskich i zagranicznych baz bibliograficznych – abstraktowych i pełnotekstowych. Biblioteka Uniwersytecka korzysta z krajowej licencji Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, pozwalającej na swobodne

poruszanie się w Wirtualnej Bibliotece Nauki. Z baz bibliograficznych Biblioteka oferuje dostęp m.in. do BazEkon – baza danych z zakresu ekonomii i gospodarki oparta na zawartości polskich czasopism naukowych i gospodarczych oraz naukowych serii wydawniczych uczelni ekonomicznych, a także instytucji pozarządowych, Bibliografia Zawartości Czasopism, EMIS – serwis zawiera wiadomości ekonomiczne, finansowe, polityczne, makroekonomiczne, wiadomości ze spółek, informacje o przetargach, raporty i analizy firm, informacje z rynków giełdowych. Dostępne są różne źródła informacji, takie jak gazety, magazyny, źródła internetowe i serwisy prasowe,

Z baz zagranicznych o charakterze abstraktowym wymienić można: SCOPUS oraz Web of Sciences Core Collection, a także CAB Abstracts i CEJSH. Zagraniczne bazy pełnotekstowe obejmują m.in. EBSCOhost, Science Direct (Elsevier), ProQuest, Wiley Online Library, SpringerLink, RALD. Bazy abstraktowe i pełnotekstowe dostępne są dla użytkowników zarówno w sieci uniwersyteckiej, jak i w dostępie zdalnym z komputerów domowych (za pośrednictwem systemu identyfikacji HAN). Ofertę Biblioteki w dziedzinie źródeł elektronicznych wzbogacają platformy książek elektronicznych – IBUK Libra, eBOOK ACADEMIC COLLECTION (EBSCO) oraz książki elektroniczne w licencjach krajowych (WBN),), obejmujące zakres tematyczny zajęć realizowanych na kierunku ekonomia.

W Bibliotece Uniwersyteckiej funkcjonują trzy duże czytelnie dziedzinowe (kolekcje), znajdujące się na drugim piętrze gmachu. Księgozbiór dla studentów Wydziału jest zgromadzony przede wszystkim w tzw. Kolekcji Żółtej, tj. czytelni nauk społecznych, zlokalizowanej na II piętrze Biblioteki. Czytelnia zajmuje powierzchnię 601,6 m², a jej łączny księgozbiór (obejmujący także m.in. szeroko pojęte nauki społeczne, filozofię, prawo i administrację, religioznawstwo oraz specjalny dział dotyczący Unii Europejskiej, prowadzony jako Sekcja-Centrum Dokumentacji Europejskiej) wynosi około 40 tysięcy woluminów. Do pracy własnej przygotowanych jest dla czytelników 50 stanowisk, z czego 7 z komputerem. Czytelnia wyposażona jest dodatkowo w komputer z powiększalnikiem tekstu dla osób niedowidzących. Do dyspozycji studentów są również inne czytelnie, w tym Oddział Zbiorów Specjalnych oraz stanowiska w Kolekcji Dydaktycznej. Dostęp do baz elektronicznych zapewniają stanowiska komputerowe w Oddziale Informacji Naukowej, poszczególnych kolekcjach dziedzinowych oraz w przestrzeni społecznej Biblioteki (antresola, hol na parterze).

Miejszem wykorzystywanym przez studentów do nauki i wspólnej pracy jest antresola Biblioteki, wyposażona w komputery stacjonarne z dostępem do sieci i gniazda z możliwością podłączenia własnych urządzeń. W budynku znajdują się również pokoje pracy indywidualnej. Łącznie Biblioteka Uniwersytecka UWM w nowym gmachu oferuje czytelnikom: 19 423 m² powierzchni, 720 miejsc czytelnianych, 159 stanowisk komputerowych, 10 stanowisk do pracy dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnością, 8 kabin do pracy indywidualnej, 3 sale dydaktyczne (łącznie 130 miejsc), a także salę konferencyjną na 350 miejsc.

Budynki Wydziału Nauk Ekonomicznych wyposażone są w podjazdy dla wózków, a budynek przy ul. Oczapowskiego 4 posiada specjalną platformę pionową (podnośnik) dla osób z ograniczeniami ruchowymi oraz nowoczesną, 5-kondygnacyjną windę znajdującą się w holu. W dziekanacie Wydziału znajduje się wzmacniacz pętli indukcyjnej. W budynku przy placu Cieszyńskim 1 znajduje się schodofaz gąsienicowy do pokonywania barier architektonicznych. Studenci Wydziału mogą także liczyć na pomoc stenotypisty, tłumacza języka migowego, doradcy zawodowego, asystenta oraz psychologa – w ramach ogólnouczelnianego wsparcia osób z niepełnosprawnością. Specjalistyczne wyposażenie znajduje się w jednostkach ogólnouczelnianych tj. w Bibliotece Uniwersyteckiej, Studium Języków Obcych oraz Studium Wychowania Fizycznego i Sportu.

Uczelnia systematycznie prowadzi przeglądy infrastruktury technicznej, oprogramowania oraz zasobów bibliotecznych. W przypadku zasobów bibliotecznych głównym narzędziem zarządzania na poziomie Uczelni jest Polityka Zarządzania Zasobami Bibliotecznymi zatwierdzona przez Radę Biblioteczną. W ramach polityki zarządzania istnieje możliwość zgłoszenia zakupu nowych pozycji literatury za pomocą formularza on-line, z którego mogą skorzystać zarówno pracownicy jak i studenci. Władze WNE także zgłaszają zapotrzebowanie na zakupy literatury i prenumeratę czasopism. Przeglądy infrastruktury i systematyczne inwestycje w infrastrukturę są możliwe m.in. dzięki wykorzystaniu projektów współfinansowanych przez Unię Europejską. W ostatnich latach Wydział dokonał szeregu inwestycji w ramach, których uruchomione zostały nowe pracownie

informatyczne, bazy danych i oprogramowanie. W systematycznych przeglądach infrastruktury uczestniczą zarówno pracownicy, studenci jak i przedstawiciele otoczenia gospodarczego. Wyniki okresowych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zarówno sale dydaktyczne, wyposażenie biblioteki jak i laboratoriów dydaktycznych i naukowych w pełni pokrywają zapotrzebowanie kształcenia na ocenianym kierunku i gwarantują przygotowanie do prowadzenia badań naukowych. Uczelnia jest bardzo dobrze przygotowana do prowadzenia zajęć na odległość oraz udostępniania studentom zbiorów bibliotecznych oraz oprogramowania w warunkach utrudnionych przez pandemię. Infrastruktura Uczelni jest dostosowana do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Praktyka przeglądów z udziałem wszystkich interesariuszy i perspektywy rozwoju infrastruktury wskazują na to, że ich uwagi są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Wydział Nauk Ekonomicznych współpracuje z przedstawicielami biznesu, samorządu terytorialnego, instytucji i organizacji otoczenia biznesu. Ich rodzaj, zakres i zasięg działalności jest w pełni zgodny z dyscyplinami, do których przyporządkowany jest kierunek, to jest ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości. Współpraca ta służy doskonaleniu koncepcji kształcenia i oferty edukacyjnej. Ma ona charakter sformalizowany, bowiem odbywa się w ramach Rady Patronackiej, powołanej w 2002 r. W skład Rady wchodzi przedstawiciele władz wojewódzkich i miejskich, instytucji i organizacji okołobiznesowych, ważnych firm i agend rządowych, instytucje i organizacje związane z rolnictwem oraz wiele innych podmiotów, ważnych z punktu widzenia wojewódzkiego rynku pracy, łącznie 41 podmiotów. Rada Patronacka opiniuje efekty uczenia się, opiniuje przebieg współpracy z otoczeniem pod kątem dostosowania się do rynku pracy, promuje zatrudnianie absolwentów WNE, w tym kierunku ekonomia, współuczestniczy w organizowaniu praktyk i staży oraz funduje (członkowie Rady) nagrody dla najlepszych absolwentów.

O tym, jak wielkie znaczenie przykładu Uczelnia do współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, świadczy skład uczestników spotkania odbytego w czasie wizytacji, wśród których obecna była członkini Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Współpraca Uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego w zakresie właściwym dla wizytowanego kierunku prowadzona jest systematycznie i przybiera różnorodne formy, adekwatne do potrzeb wynikających z realizacji programu i osiągania przez studentów efektów uczenia się. Tradycyjnie firmy i instytucje współpracujące oferują studentom miejsca odbywania praktyk i staży,

ale też chętnie zatrudniają absolwentów kierunku ekonomia. Współorganizują eventy i przedsięwzięcia, jak na przykład „Dni z ekonomią”. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego wspierają też bezpośrednio proces dydaktyczny, prowadząc na zaproszenie pracowników dydaktycznych niektóre zajęcia lub wykłady. Współpraca z interesariuszami zaowocowała przygotowaniem programów studiów dualnych, które zostaną uruchomione w najbliższym roku akademickim (Michelin – dotychczas dla studiów inżynierskich, od nowego roku również dla kierunku ekonomia oraz Citi Handlowy). Duże znaczenie odgrywa współpraca w obszarze rolnictwa, a zwłaszcza wspólna realizacja projektów (np. z Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa w Olsztynie i Stowarzyszeniem na Rzecz Rozwoju Spółdzielczości i Przedsiębiorczości Lokalnej WAMA-COOP). Skutkuje ona zapewnieniem miejsc praktyk kierunkowych i dyplomowych, organizacją warsztatów i szkoleń oraz wizyt studyjnych (zawieszonych na okres pandemii).

Uczelnia współpracuje również z interesariuszami zewnętrznymi w ramach promocji oferty, w tym kierunku ekonomia oraz promocji przedsiębiorczości wśród uczniów szkół średnich. Do takich działań należą warsztaty dla uczniów, obejmowanie patronatem klas o profilu ekonomicznym, prowadzenie zajęć pokazowych, współpraca z Uniwersytetem Dzieci, konkursy ekonomiczne (np. „Moja Firma, Moja Przyszłość”).

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma również wymiar nieformalny, obejmujący liczne kontakty w czasie różnego rodzaju targów i innych spotkań branżowych, jak i uroczystości odbywających się na WNE z udziałem przedstawicieli samorządu terytorialnego i biznesu. Dotyczy kwestii potrzeb rynku pracy, ale też prowadzenia prac badawczych, wdrożeniowych i eksperckich, a również materiałów informacyjnych, szkoleń doksztalających i studiów podyplomowych. W ramach współpracy organizowane są też liczne konferencje, seminaria i sympozja, które poświęcone są zagadnieniom ważnym dla regionu, a w których udział biorą zarówno naukowcy, jak i praktycy. Celem tego obszaru współpracy jest aktualizacja wiedzy wykorzystywanej do rozwiązywania problemów gospodarczych na szczeblu lokalnym i regionalnym w oparciu o posiadane zasoby ludzkie.

Ewaluacja współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym dokonywana jest w czasie omawiania sprawozdań rocznych, których częścią są wnioski, zalecenia, korekty oraz ocena zakresu i skuteczności współpracy. Skutkuje to na przykład nawiązaniem nowych kontaktów i rozszerzeniem Rady lub zwiększeniem zakresu komercjalizacji badań. Poprawność doboru instytucji jest weryfikowana w momencie podejmowania inicjatywy o współpracy, podpisywania umów czy porozumień, na podstawie znaczenia tych instytucji w regionie i faktycznych możliwości realizacji celów programowych Rady Patronackiej.

W trakcie kadencji Rady przeprowadzany jest monitoring aktywności członków Rady, którzy są powoływani na kadencję.

Ocena udziału przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w kształtowaniu programu studiów dokonywana jest systematycznie i cyklicznie. Ocenę taką zawierają roczne sprawozdania przedstawiane przez Przewodniczącego Komisji programowej.

Udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w osiąganiu przez studentów efektów uczenia się polega na: realizacji zajęć prowadzonych przez praktyków, organizacji konkursów i nagradzaniu wyróżnionych prac dyplomowych, ofercie pracy dla wyróżniających się absolwentów. Ocena udziału przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w tym zakresie polega na corocznym monitorowaniu liczby realizowanych zajęć przez praktyków, liczby wyróżnionych prac, liczby oferowanych miejsc w ramach staży i praktyk. Monitoring jest realizowany przez prodziekan ds. kształcenia i prodziekan ds. studentów. Wyniki monitoringu przekazywane są na posiedzeniach Rady Dziekańskiej. W wyniku ewaluacji podejmowane są działania aktywizujące członków Rady, pracowników i studentów do intensywnej współpracy. W ramach tej ewaluacji rozszerzono liczbę członków Rady, którzy zapewnią staże i praktyki studentom nowych zakresów na kierunku ekonomia. Wskazana ocena podejmowana jest również podczas spotkań okolicznościowych Rady Patronackiej, które odbywają się cyklicznie z okazji Inauguracji Roku Akademickiego i dyplomatorium (uroczystość, podczas której członkowie Rady Patronackiej nagradzają najlepszych absolwentów), obejmujące dyskusję na temat planów współpracy, rozwoju kierunku i propozycji zmian w programach

kształcenia. W czasie pandemii z uwagi na brak tych uroczystości w formie tradycyjnej, spotkania w trybie stacjonarnym nie odbywały się, ale odbywały się spotkania z poszczególnymi członkami Rady, a w ramach webinarium, poruszano kwestie strategii i kierunków rozwoju, w tym procesu kształcenia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia w ramach kierunku prowadzi współpracę z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego, których rodzaj, zakres i zasięg jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej i gospodarczej, a także zawodowego rynku pracy właściwymi dla kierunku.

Współpraca ta ma charakter stały i przybiera zróżnicowane formy: organizację praktyk, staży, wizyt studyjnych, udziału przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w prowadzeniu zajęć, a także analiz potrzeb rynku pracy. Ponadto Uczelnia w odniesieniu do wizytowanego kierunku współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym również na innych polach, promując przedsiębiorczość i prowadząc wspólnie prace badawcze i wdrożeniowe. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego uczestniczą też w organizowaniu konkursów i nagradzaniu wyróżnionych prac dyplomowych oraz fundowaniu nagród dla laureatów oraz oferując pracę wyróżniającym się absolwentom.

Na kierunku prowadzone są okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w odniesieniu do Rady Patronackiej. Wyniki przeglądów są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów. Przeglądy te realizowane są przez prodziekanów ds. kształcenia i ds. studentów. Wyniki monitoringu przekazywane są na posiedzeniach Rady Dziekańskiej. W efekcie ewaluacji podejmowane są działania aktywizujące interesariuszy procesu.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Wydział Nauk Ekonomicznych rozwija umiędzynarodowienie procesu kształcenia na kierunku ekonomia. W tym celu powołano Zespół ds. Współpracy Międzynarodowej. Do jego zadań należy: współpraca z władzami i pracownikami Wydziału w zakresie rozszerzenia oferty studiów i zajęć prowadzonych w języku angielskim; kontynuacja współpracy z dotychczasowymi uczelniami partnerskimi oraz podejmowanie działań na rzecz nawiązywania współpracy z kolejnymi ośrodkami akademickimi; promowanie i upowszechnianie dwustronnej wymiany międzynarodowej wśród studentów i pracowników akademickich biorących udział w międzynarodowych programach

i projektach edukacyjnych; współpraca w zakresie kształcenia z osobami zajmującymi się koordynacją programu Erasmus+, w tym wspieranie promocji praktyk zagranicznych; podejmowanie i wspieranie działań na rzecz zapraszania wizytującej kadry akademickiej zza granicy w celu realizacji przez nią wykładów gościnnych, zajęć dydaktycznych, webinarów oraz jej uczestnictwa w innych wydarzeniach edukacyjnych o charakterze międzynarodowym oraz współpraca z komisjami i zespołami funkcjonującymi w strukturze Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie oraz jego pracownikami w zakresie umiędzynarodowienia kształcenia na Wydziale Nauk Ekonomicznych.

Uczelnia wspiera pracowników w zakresie rozwoju znajomości języka obcego. W latach 2017-2019, 30 nauczycieli WNE uczestniczyło w kursach językowych organizowanych w ramach Zadania 3. Szkolenia w zakresie prowadzenia dydaktyki w języku obym projektu nr POWR.03.04.00-00-D140/16 pn. Wzmocnienie kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich z Wydziału Nauk Ekonomicznych UWM w Olsztynie. Również w ramach projektu Uniwersytet Wielkich Możliwości (Zadanie 3), który realizowany jest w latach 2019-2023 zorganizowano 2 kursy języka angielskiego, z czego jeden był realizowany na poziomie średniozaawansowanym (180 h; uczestniczyło w nim 20 osób), a drugi na poziomie zaawansowanym (120 h; uczestniczyło w nim 10 osób). Celem kursów było podniesienie kompetencji nauczycieli akademickich do prowadzenia zajęć dydaktycznych w języku angielskim z myślą o podniesieniu jakości kształcenia na Wydziale Nauk Ekonomicznych. Znajomość języków obcych wśród pracowników Wydziału jest zadowalająca. 25 osób posiada certyfikaty języka angielskiego, przy czym w większości są to dokumenty wydane przez British Council, o różnym stopniu zaawansowania. Niektóre osoby posiadają także udokumentowaną znajomość innych języków (hiszpański, portugalski, niemiecki, chiński).

Uniwersytet uczestniczy w programie wymiany międzynarodowej Erasmus+, który umożliwia umiędzynarodowienie kierunku poprzez wymianę kadry akademickiej i studentów. Studenci mają możliwość zarówno studiowania na 33 uczelniach partnerskich jak i odbywania praktyk zagranicznych, m.in. w Niemczech, Cyprze, Hiszpanii, Rumunii, Turcji, Litwie, Łotwie czy Szwecji. Ponadto, kadra WNE co roku przygotowuje szeroką ofertę zajęć w języku angielskim, które oferowane są studentom przyjeżdżającym w ramach wymiany międzynarodowej. Ponadto Wydział aktywnie współpracuje z licznymi jednostkami naukowymi z Europy, jak i z innych kontynentów. Aktualnie Wydział jest stroną dziesięciu umów międzynarodowych z uczelniami z ośmiu krajów, w tym m.in. z Białorusi, Gruzji, Kazachstanu, Słowacji i Portugalii.

Mobilność kadry Wydziału Nauk Ekonomicznych związana jest z szeregiem działań, jakie podejmuje w pracy badawczej i w zakresie kształcenia. W ubiegłych latach odnotowano następującą liczbę wyjazdów zagranicznych: 2016 r. – 38 wyjazdów, 2017 r. – 45 wyjazdów, 2018 r. – 43 wyjazdy, 2019 r. – 33 wyjazdy, 2020 r. – 5 wyjazdów. Wyjazdy te miały zarówno charakter wyjazdów dydaktycznych (w ramach programu Erasmus+), jak i naukowych, w tym szczególną rolę pełni udział w konferencjach. Wydział stanowi również miejsce przyjazdów naukowców z zagranicy. W 2016 r. było to 12 osób, w 2017 r. - 8 osób, w 2018 r. – 1 osoba, w 2019 r. – 14 osób i w 2020 r. – 1 osoba. W latach 2018-2021 na kierunku ekonomia odbyło się 6 kursów w języku angielskim prowadzonych przez naukowców z zagranicy. Miały one wymiar od 5 do 30 godzin.

Liczba studentów kierunku ekonomia wyjeżdżających na studia w ostatnich latach wykazuje następującą tendencję: w roku akademickim 2015/16 wyjechały 4 osoby, w następnym jedna osoba, w 2017/18 ponownie jedna osoba, zaś w roku akademickim 2018/19 i 2019/20 było to 3 osoby rocznie. W roku akademickim 2020/2021 planowany jest wyjazd zagraniczny 1 studenta z ocenianego kierunku. Pojedyncze osoby (łącznie dwie w ciągu 5 lat) wyjeżdżały zagranicę także w celu odbycia praktyki studenckiej lub absolwenckiej w ramach programu Erasmus+. Statystyka studentów przyjeżdżających przedstawia się następująco: w roku akademickim 2016/17 przyjechało 11 osób; w roku 2017/18 – 34 osoby, w 2018/2019 - 10 osób, w 2019/20 - 12 osób, zaś w roku akademickim 2020/21 - 2 osoby.

Wyjazdy nauczycieli akademickich zatrudnionych na WNE w związku z realizacją zajęć dydaktycznych na uczelniach partnerskich w programie Erasmus+ kształtowały się w sposób następujący. W roku akademickim 2015/16 wyjechało 8 osób, w roku 2016/17 – 5 osób, w roku 2017/18 było to 10 osób i w roku 2018/19 – 5 osób. W roku 2019/20 5 wyjazdów zostało odwołanych z powodu pandemii, zaś

w bieżącym roku trwa rekrutacja uzupełniająca. W ramach projektu nr POWR.03.05.00-00-Z310/17 pn. „Program Rozwojowy Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie” w latach 2019-2020 pracownicy Wydziału wzięli udział w 13 stażach zagranicznych, w tym w 9 stażach naukowych oraz w 4 stażach naukowo-dydaktycznych. Zagraniczne staże naukowe zrealizowane zostały w Norwegii, Hiszpanii, Litwie, Rumunii, Niemczech i w Stanach Zjednoczonych. Z kolei staże naukowo-dydaktyczne zrealizowane zostały w Portugalii, Wielkiej Brytanii i w Czechach.

Na kierunku ekonomia kształceniu umiejętności językowych studentów służą głównie lektoraty oraz zajęcia do wyboru. Wyróżnikiem uczelni jest umowa z Uniwersytetem Harvarda, która daje uprawnienia do prowadzenia zajęć w oparciu o nowoczesny produkt edukacyjny pod nazwą Mikroekonomia konkurencyjności (Microeconomics of competitiveness). Projekt ten funkcjonuje w ramach podpisanej licencji, której przedmiotem jest wykorzystywanie materiałów dydaktycznych i studiów przypadku stworzonych przez zespół ekonomistów z Harvard Business School. W bieżącym roku akademickim na studiach stacjonarnych I stopnia kurs prowadzony w języku polskim ukończyło - 147 osób, zaś na studiach niestacjonarnych - 84 osoby. Na studiach II stopnia zajęcia będą realizowane od nowego roku akademickiego. Ponadto w ramach dodatkowych kursów współfinansowanych ze środków UE w bieżącym semestrze kurs w języku angielskim ukończyło 32 studentów.

Studenci Wydziału mają również możliwość aplikowania na realizowany przez Akademię Biznesu dwusemestralny program pn. Międzywydziałowa Szkoła Przedsiębiorczości UWM, przygotowujący studentów UWM i doktorantów UWM i PAN do prowadzenia własnej innowacyjnej działalności gospodarczej oraz rozwoju osobistego potencjału przedsiębiorczości. Zajęcia prowadzone są na nim przez polskich i zagranicznych wykładowców. W ramach dotychczasowych edycji Międzywydziałowej Szkoły Przedsiębiorczości UWM przeprowadzono 8 kursów w języku angielskim, trwających od 5 do 15 godzin.

Na podstawie przedstawionych faktów można stwierdzić, że Wydział Nauk Ekonomicznych UWM w Olsztynie stwarza warunki do umiędzynarodowienia kierunku ekonomia, zarówno w obszarze studiów i studentów jak i w zakresie wymiany kadry badawczo-dydaktycznej. Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia są zgodne z koncepcją kształcenia na kierunku ekonomia.

Analiza stanu faktycznego pozwoliła zidentyfikować, że student, który nie wybierze wykładu w języku obcym kształci umiejętności językowe tylko w ramach lektoratu. Dotyczy to zarówno studiów I jak i II stopnia. Podczas wizytacji Uczelnia zadeklarowała, że od nowego roku akademickiego, wybór jednego przedmiotu realizowanego w języku obcym będzie obowiązkowy, co poszerzy znajomość słownictwa o charakterze kierunkowym.

Ponadto ZO PKA wskazał na to, że w pracach dyplomowych, sporadycznie pojawiają się elementy literatury obcojęzycznej. Liczba pozycji obcojęzycznej literatury przedmiotu w pracach dyplomowych na Wydziale Nauk Ekonomicznych nie jest kwestią uwzględnioną w obowiązujących wytycznych. Ewentualne zachęcanie do korzystania z literatury obcojęzycznej leży w gestii promotorów. W tym celu są organizowane szkolenia prowadzone przez osoby z Biblioteki UWM. Mają one jednak charakter incydentalny. ZO PKA rekomenduje przyjęcie rozwiązania systemowego, zawartego w wytycznych dotyczących pisania prac dyplomowych, polegającego na eliminacji powyższego problemu.

Wydział monitoruje umiędzynarodowienie procesu kształcenia w sposób ciągły. Pełna dokumentacja dotycząca wymiany studenckiej znajduje się w Dziekanacie i u Wydziałowego Koordynatora Erasmus+. Po zakończeniu roku akademickiego Wydziałowy Koordynator Erasmus+ i opiekunowie studentów przyjeżdżających w ramach zawartych przez UWM porozumień przygotowują zestawienie dotyczące liczby studentów przyjeżdżających i wyjeżdżających w ramach wymiany. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia jest także monitorowane w procesie sporządzania Karty samooceny Wydziału. Kartę sporządza się w cyklach rocznych do 15 grudnia za poprzedni rok akademicki. Dane oraz wnioski w niej zawarte są wykorzystywane w działaniach podejmowanych w ramach funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia UWM w Olsztynie, w którym uczestniczą studenci. Wyniki prowadzonych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wydział Nauk Ekonomicznych rozwija umiędzynarodowienie procesu kształcenia na kierunku ekonomia. Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia są zgodne z koncepcją kształcenia na kierunku ekonomia. Uczelnia wspiera pracowników w ich rozwoju znajomości języka obcego, a także stwarza warunki do międzynarodowej wymiany kadry badawczo-dydaktycznej. Uczelnia uczestniczy w programie wymiany międzynarodowej Erasmus+, a ponadto prowadzi współpracę na podstawie umów bilateralnych. Studenci mają możliwość uczestnictwa w studiach i praktykach zagranicznych. Dla studentów przyjeżdżających Wydział oferuje zajęcia prowadzone w języku angielskim. Liczba osób korzystających jest niezbyt duża ale widoczna. Wydział monitoruje umiędzynarodowienie procesu kształcenia, w którym uczestniczą studenci. Wyniki prowadzonych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Na Uczelni zapewnia się, dostosowane do potrzeb studentów, wszechstronne wsparcie w procesie uczenia się oraz rozwoju naukowym, społecznym oraz zawodowym. Poszczególne formy wsparcia oraz obowiązujące w tym zakresie uczelniane przepisy i procedury wynikają z potrzeb realizacji programu studiów i są związane z codziennym funkcjonowaniem na Uczelni oraz procesem osiągania efektów uczenia się. Studenci mogą liczyć także na odpowiednią dostępność i wsparcie kompetentnych pracowników Uczelni, właściwą pomoc w rozwiązywaniu spraw studenckich oraz motywację do osiągnięcia bardzo dobrych wyników w uczeniu się.

Dla nowo przyjętych studentów na początku roku akademickiego organizowane jest spotkanie organizacyjne, w którym uczestniczy Prodziekan ds. studenckich, opiekun roku, pracownicy Dziekanatu oraz członkowie Samorządu Studenckiego. Studenci mają możliwość zapoznania się z pracownikami oraz jednostkami organizacyjnymi Uczelni odpowiedzialnymi za opiekę nad studentami oraz wsparcie administracyjne, a także poznają obowiązujące na Uczelni zasady, procedury oraz terminy związane z tokiem studiów. Spotkanie organizacyjne jest dla nowych studentów wartościowym wprowadzeniem, pozwalającym odnaleźć się na Uczelni oraz uzyskać informacje na temat wsparcia możliwego do otrzymania w trakcie studiów.

Wsparcia w procesie uczenia się udzielają studentom przede wszystkim nauczyciele akademicy, a ponadto dostępni dla studentów są opiekunowie roku, promotorzy, kierownicy katedr, Prodziekan ds. studenckich, a także, w przypadku potrzeby dostosowania procesu kształcenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, Wydziałowy Opiekun Studentów Niepełnosprawnych. Nauczyciele akademicy są dostępni dla studentów poza godzinami zajęć podczas konsultacji, których terminy są

udostępniane na platformie USOS oraz na stronach internetowych poszczególnych Katedr funkcjonujących na Wydziale. Terminy konsultacji przekazywane są również studentom przez nauczyciela akademickiego na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu, na których prowadzący omawiają ponadto ze studentami warunki realizacji przedmiotu oraz zasady i kryteria zaliczenia. Szczegółowe informacje o zajęciach zawarte zostały w dostępnych dla studentów sylabusach. Materiały dydaktyczne są udostępniane studentom przede wszystkim z wykorzystaniem platform do kształcenia zdalnego, a na prośbę studentów także w innej formie. Studenci mogą liczyć na odpowiednie wsparcie w procesie uczenia się przez cały czas trwania studiów, które jest realizowane przez kompetentnych pracowników Uczelni, otwartych na potrzeby studentów.

Studenci są odpowiednio wspierani w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności naukowej oraz zachęceni do udziału w niej. Nauczyciele akademicy dzielą się swoim doświadczeniem z prowadzonych badań, angażują studentów we własne badania oraz zachęcają do stawiania pierwszych kroków w przygotowywaniu publikacji oraz brania udziału w konferencjach naukowych. Opiekę naukową zapewniają Dziekan i Prodzikani Wydziału. Odpowiednie wsparcie merytoryczne i finansowe otrzymują inicjatywy naukowe organizowane przez studentów, takie jak konferencje, seminaria i wyjazdy na wydarzenia naukowe. Za przygotowanie merytoryczne do prowadzenia badań oraz systematyczne zwiększanie umiejętności i kompetencji studentów w upowszechnianiu uzyskanych wyników, odpowiadają promotorzy prac dyplomowych. Na Wydziale Nauk Ekonomicznych funkcjonują 4 koła naukowe, które zapewniają możliwość studentom rozwoju swoich pasji i zainteresowań badawczych. Uczelnia zapewnia odpowiednie procedury w zakresie finansowania działalności kół naukowych oraz daje możliwość skorzystania z dostępnej infrastruktury na potrzeby realizowanych projektów. Dodatkowo studenci działający w kołach naukowych mogą pozyskiwać środki finansowe na prowadzenie badań, publikowanie wyników oraz uczestniczenia w konferencjach i seminariach aplikując w programie Studencki Grant Rektora – konkurs na projekty realizowane przez Studenckie Koła Naukowe Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. W ostatnich latach dofinansowanie z programu otrzymały dwa projekty kół naukowych funkcjonujących na Wydziale. W roku akademickim 2019/2020, w efekcie działalności poszczególnych kół naukowych, ich członkowie byli autorami 8 prac opublikowanych w materiałach seminaryjnych oraz jako prace naukowe. Ponadto, przedstawionych zostało 5 referatów wygłoszonych w ramach seminariów uczelnianych. Uczelnia we właściwy sposób wspiera studentów wybitnych zapewniając możliwość rozwijania zainteresowań naukowych i badawczych, realizację indywidualnego programu studiów oraz dając dostęp do opiekuna naukowo-dydaktycznego.

Studenci mogą liczyć na wszechstronne wsparcie w rozwoju zawodowym i wejściu na rynek pracy. Na Uczelni funkcjonuje Akademicki Ośrodek Kariery, które realizuje projekty oraz podejmuje inicjatywy, które dają studentowi różnorodne możliwości rozwoju. Wśród nich funkcjonują m.in. indywidualne konsultacje edukacyjno-rozwojowe, których celem jest wydobycie i wzmocnienie potencjału zawodowego, a także szeroko rozumiana aktywizacja zawodowa, coaching kariery, obejmujący proces planowania i rozwoju kariery, warsztaty rozwijające kompetencje miękkie (np. „Budowanie własnej marki”, „Poznaj siebie! Twój kapitał w drodze do sukcesu”, „Jak umiejętnie stawiać granice – trening asertywności”), spotkania z pracodawcami, a także organizacja wydarzeń w ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym (np. Akademia na Bank z Citi Handlowy). Studenci mają także możliwość uczestniczenia w organizowanych na Uczelni warsztatach oraz spotkaniach z pracodawcami, które mają na celu przybliżenie studentom wymogów rynku pracy, specyfiki funkcjonowania firm oraz udzielenie pomocy studentom i absolwentom w zakresie planowania i realizacji ścieżki zawodowej. Na Uczelni funkcjonuje także Akademia Biznesu UWM, która realizuje dla studentów kurs dokształcający „Międzywydziałowa Szkoła Przedsiębiorczości” oraz prowadzi ofertę warsztatów i zajęć z pracodawcami realizowanych w ramach projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej „Uniwersytet Wielkich Możliwości”. Powołaną na Uczelni jednostką, która pomaga studentom w założeniu własnej firmy jest Centrum Innowacji i Transferu Technologii. Studenci na stronach internetowych mają dostęp do aktualnej oferty pracy, staży i praktyk. Współpraca zawodowa jest ponadto nawiązywana podczas realizowanych na kierunku praktykach zawodowych, podczas których studenci mogą liczyć na odpowiednią opiekę ze strony Uczelni.

Uczelnia zapewnia studentom odpowiednie wsparcie w zakresie efektywnego korzystania z infrastruktury i oprogramowania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Wykorzystywane platformy umożliwiają między innymi prowadzenie zajęć w sposób zdalny, wymianę plików między studentami, a nauczycielem akademickim oraz realizację kursów, testów oraz innym form sprawdzenia wiedzy i umiejętności. Studenci zostali odpowiednio przeszkoleni z korzystania z poszczególnych narzędzi informatycznych wykorzystywanych podczas kształcenia zdalnego, otrzymali także informacje do kogo zwrócić się w razie problemów z funkcjonowaniem oprogramowania. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom studentów Władze Wydziału zorganizowały stacjonarne stanowiska komputerowe na Uczelni, z których mogą korzystać studenci w czasie kształcenia zdalnego.

Studenci mają szerokie możliwości zaangażowania się w działalność organizacji studenckich, w których mogą rozwijać dodatkowe zainteresowania związane z aktywnością sportową, artystyczną, społeczną oraz zawodową. Na Uczelni funkcjonuje m.in. Akademickie Centrum Kultury, Akademicki Klub Turystyczny, Yacht Klub UWM, Akademicki Klub Żeglarski, Studencka Grupa Motocyklowa, Akademicki Klub Płetwonurków, Kortowski Klub Łuczników, a także Chór Akademicki, Zespół Pieśni i Tańca, grupy teatralne, Zespół Sygnalistów Myśliwskich, Akademicka Orkiestra Dęta, Studencka Agencja Fotograficzna oraz klub zajmujący się debatami uniwersyteckimi. Władze Uczelni dbają o odpowiednie wsparcie organizacji studenckich oraz stwarzają warunki do rozwoju dodatkowej aktywności studentów.

Na Uczelni funkcjonuje Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych, a jednym z jego podstawowych zadań jest zapewnienie studentom z niepełnosprawnościami możliwości pełnego uczestniczenia w procesie nauczania i uczenia się. Działania Biura wspierają Koordynator ds. Osób Niepełnosprawnych i Niedosłyszących oraz Wydziałowy Opiekun Studentów Niepełnosprawnych. Studenci z niepełnosprawnością mogą korzystać z różnorodnych form wsparcia, wśród których wymienić można: asystenta studenta niepełnosprawnego, pomoc psychologa, opiekę koordynatora/specjalisty, tłumacza języka migowego, pomoc stenotypisty, doradcę zawodowego, transport, lektorat dedykowany, WF dedykowany oraz dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością akademiki. Studenci z niepełnosprawnościami mają także możliwość wypożyczania sprzętu specjalistycznego, indywidualizacji kształcenia oraz dostosowania metod weryfikacji do swoich indywidualnych potrzeb.

Na Uczelni zastosowano także odpowiednie mechanizmy wsparcia studentów znajdujących się w wyjątkowej, często trudnej sytuacji materialnej lub życiowej. Istnieje możliwość ubiegania się o stypendium socjalne oraz zapomogę. Wszelkie informacje odnośnie ubiegania o pomoc materialną są dostępne dla studentów na uczelnianej platformie oraz na stronie internetowej Wydziału i Uczelni. Wsparcia przy staraniu się o uzyskaniu pomocy materialnej udzielają pracownicy Dziekanatu. Studenci mogą skorzystać także z możliwości realizacji studiów w trybie indywidualnej organizacji studiów, której zasady zostały szczegółowo opisane w Regulaminie Studiów. Wskazano w nim, że nie można odmówić prawa do indywidualizacji procesu kształcenia studentce w ciąży, studentowi będącemu rodzicem oraz osobie przyjętej na studia w ramach procedury potwierdzania efektów uczenia się. Studenci mogą również korzystać ze wsparcia Akademickiego Ośrodka Pomocy Psychologicznej i Terapii „Empatia” w zakresie wsparcia psychologicznego i terapeutycznego, jak również Rzecznika ds. równości szans, który wspiera studentów w integracji ze środowiskiem akademickim oraz przeciwdziała wszelkim formom dyskryminacji. Uczelnia w prawidłowy sposób zaprojektowała procedury i mechanizmy wsparcia dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, wyznaczeni pracownicy udzielają niezbędnej informacji przy ubieganiu się o różnego rodzaju pomoc poprawiającą sytuację studentów.

Uczelnia w odpowiedni sposób zaprojektowała procedury dotyczące składania przez studentów skarg i wniosków. Zostały one uregulowane w wewnątrzuczelnianych aktach prawnych oraz udostępnione do wiadomości studentów. Studenci mają możliwość składania skarg i wniosków pisemnie, przy pomocy poczty elektronicznej oraz ustnie. Szczegółowych informacji na ten temat udzielają studentom pracownicy dziekanatu. W razie potrzeby studenci mogą także skorzystać z dyżurów władz dziekańskich. Na Uczelni przewidziano także odpowiednie procedury odwoławcze, studentowi przysługuje prawo do odwołania się do nadrzędnego organu.

Kwestie związane z bezpieczeństwem na Uczelni omawiane są na początku studiów podczas spotkania organizacyjnego dla studentów oraz podczas obowiązkowych zajęć z bezpieczeństwa i higieny pracy. W ramach realizowanego od stycznia 2020 r. projektu „Żagiel możliwości – model dostępności UWM” na Uczelni powstało Akademickie Centrum Wsparcia oraz powołano Rzecznika ds. Równości Szans. Rzecznik odpowiedzialny jest m.in. za kreowanie polityki antydyskryminacyjnej na Uczelni. Do Rzecznika mogą zgłaszać się osoby, które były ofiarami lub świadkami dyskryminacji lub przemocy, z prośbą o pomoc i wsparcie.

Na Uczelni funkcjonują różnorodne mechanizmy motywujące studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników w uczeniu się. Podstawowym z nich jest system stypendialny oraz możliwość otrzymania stypendium Rektora za wysokie wyniki w nauce, a także wyróżniającą działalność sportową lub artystyczną. Dodatkowo studenci mogą starać się o otrzymanie nagrody za najlepszą pracę dyplomową, najwyższą średnią oraz za wyróżniającą działalność na rzecz Uczelni lub Wydziału. Pomocy w składaniu wniosków o przyznanie nagród i stypendiów dla wyróżniających się studentów udzielają pracownicy Dziekanatu. Informacje o formach motywowania studentów oraz procedurach obowiązujących przy ubieganiu się o przyznanie nagród i stypendiów udostępniane są na stronach internetowych Uczelni.

Wsparcia administracyjnego udzielają pracownicy Dziekanatu, spośród których 3 osoby zostały wyznaczony do bieżącej obsługi studentów kierunku ekonomia. Jeden z pracowników jest odpowiedzialny za sprawy studentów obcojęzycznych, dzięki czemu studenci zagraniczni mogą liczyć na odpowiednią i sprawną obsługę. Pracownicy Dziekanatu przyjmują studentów przez 6 dni w tygodniu w godzinach odpowiadających potrzebom studentów, także niestacjonarnych. Za pośrednictwem strony internetowej, mediów społecznościowych oraz drogą elektroniczną pracownicy Dziekanatu udostępniają informacje publiczne związane z funkcjonowaniem Uczelni i Wydziału. Pracowników Dziekanatu wspiera funkcjonujący na Uczelni platforma USOS, do której dostęp otrzymuje każdy student. Przy wykorzystaniu platformy studenci mają możliwość uzyskania indywidualnych informacji o przebiegu studiów. Powszechnie wykorzystywaną funkcją jest elektroniczny kontakt z Dziekanatem pozwalający studentom na zdalne zadawanie pytań i uzyskiwanie szczegółowych informacji. Obsługa elektronicznego składania podań i uzyskiwania decyzji w sprawach dotyczących toku studiów powoduje, że wszelkie wnioski studenckie rozpatrywane są na bieżąco.

Uczelnia wspiera merytorycznie i finansowo funkcjonowanie Samorządu Studenckiego. Członkowie Samorządu uczestniczą w różnych inicjatywach o zasięgu wydziałowym i ogólnouczelnianym. Studenci zasiadają m.in. w Senacie Uczelni, szeregu komisji senackich, Komisji Wyborczej, radach i zarządach instytucji uczelnianych. Do ich kompetencji należy w szczególności opiniowanie projektów dokumentów lub decyzji organów Uczelni dotyczących bezpośrednio studentów. Przedstawiciele wydziałowego Samorządu Studenckiego mają swoich przedstawicieli w komisjach i zespołach Wydziałowych, m.in. w Komisji Oceniającej, Komisji Programowej, Komisji Wyborczej, Zespole ds. Zapewniania Jakości Kształcenia czy w Zespole ds. Promocji Wydziału. Na szczeblu wydziałowym studenci biorą udział w współtworzeniu procedur wydziałowych oraz modernizacji planu studiów. Samorząd Studencki otrzymuje odpowiednie wsparcie merytoryczne i materialne, dzięki czemu może realizować wiele inicjatyw i projektów na rzecz studentów. Członkowie Samorządu mają do dyspozycji odpowiednio wyposażone biuro, a w razie potrzeby mogą korzystać z innego dostępnego wyposażenia na Uczelni.

Uczelnia na bieżąco monitoruje oraz dokonuje przeglądu systemu wsparcia przy udziale studentów. Opinie na temat funkcjonowania systemu oraz potrzeb studentów w tym zakresie są uzyskiwane od studentów poprzez przeprowadzaną ankietyzację oraz podczas organizowanych spotkań z władzami Wydziału. Ważnym elementem doskonalącym wsparcie studentów na Uczelni jest współpraca władz Uczelni i Wydziału z Samorządem Studenckim oraz zaangażowanie studentów w działania organów odpowiedzialnych za doskonalenie jakości kształcenia na Uczelni. Uwagi studentów uwzględniane są na bieżąco w procesie projektowania i wprowadzania zmian na Uczelni. Przykładem działania angażującego studentów w doskonalenie jakości kształcenia jest dostosowanie kształcenia zdalnego w zakresie wykorzystywanego oprogramowania, które uwzględniało uwagi otrzymywane od

studentów przekazywane przez starostów poszczególnych lat studiów oraz Samorząd Studencki. Studenci mieli możliwość wypowiedzenia się na temat funkcjonowania i korzystania z infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Studenci regularnie biorą udział w badaniu oceniającym funkcjonowanie Dziekanatu.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich. Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących system wsparcia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Publiczny dostęp do informacji zapewniany jest na stronie internetowej Uczelni, Wydziału, stronach poszczególnych Katedr oraz w Biuletynie Informacji Publicznej. Treści na stronie internetowej Uczelni zostały podzielone na zakładki, które dają dostęp do informacji istotnych z perspektywy różnych interesariuszy tj. kandydatów na studia, studentów, pracowników Uczelni, absolwentów oraz otoczenia społeczno-gospodarczego. Takie rozróżnienie umożliwia łatwy i przejrzysty dostęp do treści, które zostały odpowiednio podzielone z uwzględnieniem potrzeb różnych odbiorców. Podobnie strona internetowa Wydziału Nauk Ekonomicznych również umożliwia dostęp do treści poprzez zakładki i nie sprawia problemów ze znalezieniem potrzebnych informacji. Dodatkowym udogodnieniem na stronach jest możliwość hasłowego przeszukiwania treści, dzięki zaimplementowanej wyszukiwarce informacji. Strona internetowa Uczelni została przetłumaczona na język angielski, jest przystosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz wyświetla się w prawidłowy sposób na urządzeniach mobilnych.

Kandydaci na studia otrzymują kompleksową informację o prowadzonych kierunkach studiów oraz wymaganiach stawianych w procesie rekrutacji zarówno na stronie internetowej Uczelni, jak i Wydziału. Ponadto na stronach w sposób szczegółowy przedstawione zostały zasady, kryteria i harmonogram rekrutacji, a także informacje o wymaganych dokumentach. Studentom

udostępniono także wzory formularzy. Ułatwieniem dla kandydata na studia jest udostępniony na stronie Informator dla kandydatów, w którym znajdują się m.in. informacje na temat funkcjonowania Uczelni. Udogodnieniem w procesie rekrutacji na studia jest funkcjonujący system Internetowej Rekrutacji Kandydatów, który umożliwia elektroniczne wypełnianie i przesłanie dokumentów oraz usprawnia proces rekrutacji.

Treści przeznaczone dla studentów udostępniane są w zakładce Studenci, gdzie można zapoznać się z informacjami na temat organizacji dydaktyki, zasad dyplomowania, funkcjonowaniu poszczególnych jednostek organizacyjnych Uczelni, opisem działających organizacji studenckich, a także poszczególnych form wsparcia w trakcie studiów.

Uczelnia zapewnia także dostęp do informacji dla otoczenia społeczno-gospodarczego. Na stronie internetowej Uczelni po wejściu w odnośnik Współpraca znajdują się informacje na temat współpracy z biznesem oraz władzami lokalnymi, a także na temat działalności Centrum Innowacji i Transferu technologii. Uczelnia poprzez stronę internetową zachęca do podjęcia współpracy przedstawiając korzyści wspólnych działań. Na stronie internetowej Wydziału przedstawiona została ponadto oferta Wydziału dla przedsiębiorców.

Na stronach internetowych znajdują się informacje dotyczące kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Studenci mogą także uzyskać informacje na temat funkcjonalności platformy wykorzystywanej przy realizacji kształcenia zdalnego oraz wsparcia merytorycznego i technicznego w tym zakresie. Na stronie wydziałowej znalazł się odnośnik do zebranych zarządzeń, aktualności, informacji dla pracowników oraz innych przydatnych treści związanych z funkcjonowaniem Uczelni w czasie pandemii. Ponadto udostępnione zostały adresy kontaktowe do powołanych koordynatorów, do których mogą zwracać się w sprawach technicznych i informatycznych pracownicy i studenci.

Zakres udostępnionych informacji na stronach internetowych i w Biuletynie Informacji Publicznej, związanych z procesami nauczania i uczenia się, w sposób szczegółowy przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Zapewnienie informacji na stronach internetowych	TAK/NIE
1.	Sylwetka absolwenta (cele kształcenia, w tym wskazanie obszarów zatrudnienia/branż zawodowych i możliwości dalszego kształcenia).	Tak
2.	Przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe	Tak
3.	Zasady rekrutacji	Tak
4.	Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym	Tak
5.	Zasady uznawania efektów uczenia uzyskanych w szkolnictwie wyższym	Tak
6.	Kierunkowe efekty uczenia się	Tak
7.	Aktualne programy studiów	Częściowo
8.	Sylabusy	Tak
9.	Kompletność sylabusów	Tak
10.	Zasady przeprowadzania i zaliczania praktyk zawodowych	Tak
11.	Zasady dyplomowania (kryteria merytoryczne)	Tak
12.	Erasmus	Tak
13.	Informacje o wykładowcach (w tym godziny konsultacji i możliwości kontaktu)	Tak
14.	Harmonogram zajęć	Tak
15.	Regulamin studiów	Tak
16.	Pomoc materialna i sprawy bytowe	Tak
17.	Informacje dla studentów niepełnosprawnych	Tak
18.	Biuro Karier	Tak
19.	Dane dotyczące losów zawodowych absolwentów	Tak
20.	Informacje dotyczące funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia (w tym o wyniki ankietyzacji studentów).	Tak

Aktualny program studiów udostępniony został na stronie internetowej Uczelni oraz Wydziału. W Biuletynie Informacji Publicznej znajduje się odnośnik do Programów studiów, jednak brakuje tam umieszczonego programu kierunku ekonomia. Rekomenduje się uzupełnienie brakującego programu na stronie Biuletynu Informacji Publicznej. Sylabusy poszczególnych przedmiotów są powszechnie udostępniane na stronach internetowych poszczególnych Katedr. Tam też umieszone są informacje o terminach i formach konsultacji poszczególnych pracowników naukowo-dydaktycznych Katedry wraz z adresem kontaktowym.

Za monitorowanie aktualności i kompletności oraz bieżącą aktualizację informacji umieszczonych na stronie internetowej Uczelni i w Biuletynie Informacji Publicznej Uczelni odpowiada Biuro Mediów i Promocji. Na poziomie wydziałowym osobą odpowiedzialną za aktualizowanie i jakość informacji na stronie internetowej, a także w mediach społecznościowych jest Prodziekan ds. Kształcenia oraz wyznaczony pracownik, który zajmuje się obsługą strony internetowej. Ocena publicznego dostępu do informacji o kształceniu na Wydziale oraz studiach jest przedmiotem posiedzeń Wydziałowej Komisji Programowej, a także Wydziałowego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia. Ponadto corocznie w Karcie samooceny Wydziału w obszarze dydaktyki analizie podlega również jakość publicznego dostępu do informacji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów. Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Politykę jakości kształcenia reguluje Zarządzenie Nr 118/2019 Rektora UWM z dnia 20 grudnia 2019 r., które definiuje zasady funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie. Za zapewnianie jakości kształcenia na kierunku ekonomia odpowiadają:

1. powoływany przez Rektora Uczelni Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia;

2. na poziomie Uczelni Biuro ds. Kształcenia i funkcjonujący w jego strukturach Zespół ds. zarządzania jakością kształcenia;
3. Dziekan Wydziału Nauk Ekonomicznych;
4. Wydziałowy Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia;
5. Wydziałowa Komisja Programowa

Główne kompetencje są domeną Pani Dziekan, która odpowiada m.in. za obsadę zajęć dydaktycznych i realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku studiów ekonomia. Zadaniem Pani Dziekan jest między innymi ocena kompetencji pracowników dydaktycznych, które stanowią jeden z kluczowych warunków osiągnięcia zaplanowanych efektów uczenia się. Wyznaczone zostały osoby i zespoły sprawujące nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów. Ponadto określone zostały kompetencje i zakres odpowiedzialności tych osób i zespołów.

Celami głównymi polityki jakości są:

1. wprowadzanie obowiązujących w Uczelni dokumentów i procedur zapewniania jakości w jednostkach;
2. stałe monitorowanie i podnoszenie jakości kształcenia;
3. tworzenie jednoznacznych procedur oceny organizacji i warunków kształcenia;
4. przedstawianie radzie jednostki corocznego sprawozdania z oceny jakości kształcenia za poprzedni rok akademicki wraz z analizą SWOT;
5. upowszechnianie wyników analiz jakości kształcenia w podstawowej jednostce organizacyjnej lub jednostce ogólnouczelnianej lub międzywydziałowej.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury. Wydziałowa Komisja Programowa, biorąc pod uwagę opinię studentów (np. w wyniku ich ankietyzacji), sugestie Wydziałowej Rady Patronackiej przygotowuje projekt zmian w programie studiów. Następnie, propozycja ta jest przedkładana, za pośrednictwem Biura ds. Kształcenia, Radzie Edukacyjnej. Po jej pozytywnym zaopiniowaniu projekt trafia pod obrady Senatu UWM, który podejmuje w tej sprawie stosowną uchwałę. Również przyjęcie na studia oparte jest o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów. Wypracowane i stosowane rozwiązania ocenia się pozytywnie.

Na kierunku ekonomia dokonywane są przez Prodziekana ds. kształcenia okresowe przeglądy programów studiów, treści kształcenia i sylabusów. Odbywa się to w ramach m.in.: działań opisanych w Procedurze weryfikacji przedmiotowych efektów kształcenia/uczenia się. Jednostkami odpowiedzialnymi za realizację i nadzór procedury są: Prodziekan ds. kształcenia, Rada Dziekańska, Wydziałowy Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia.

Na treści kształcenia mają także wpływ interesariusze zewnętrzni, którzy podczas spotkań w ramach np. Rady Patronackiej konsultują m.in. treści kształcenia. Efektem prowadzonych prac, konsultacji, tak interesariuszy wewnętrznych, jak i zewnętrznych było stworzenie nowych programów studiów dla I i II stopnia, które będą obowiązywały od r.a. 2021/2022. Na stopniu I kierunku ekonomia pozostawiono kształcenie bezzakresowe (Uchwała Nr 79 z dnia 27 kwietnia 2021 roku wraz z załącznikami), na stopniu II natomiast zaproponowano 3 zakresy tj. Ekonomia menedżerska i doradztwo biznesowe, Finanse, bankowość i ubezpieczenia, E-handel i usługi (Uchwała Nr 80 z dnia 27 kwietnia 2021 roku wraz z załącznikami). Stwierdza się, że współpraca Uczelni z interesariuszami zewnętrznymi jest realna i właściwa, dzięki niej Uczelnia otrzymuje informacje z rynku dotyczące zapotrzebowania na absolwentów kierunku ekonomia.

Po zakończeniu każdego roku akademickiego losowo wybrane prace dyplomowe realizowane na Wydziale podlegają kontroli dokonywanej przez Wydziałowy Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia. ZO PKA otrzymał stosowne dokumenty (wypełnione formularze oceny pracy dyplomowej), na podstawie których potwierdza się ich przeprowadzanie.

Oceniany system zapewnienia jakości kształcenia jest systemem działającym w praktyce. Świadczą o tym niżej wymienione korekty w programie studiów na kierunku ekonomia, które miały miejsce w ostatnich kilku latach. W przypadku studiów pierwszego stopnia zmiany programu były nieznaczne, ale większa koncentracja została położona na aktualizację treści przedmiotowych w ramach realizowanego programu. Ponadto zmianom ulegały przedmioty do wyboru ulokowane w programie

studiów. W 2021 roku wprowadzono nowy program kształcenia w oparciu o PRK. Przeprowadzane zmiany miały charakter zarówno formalny, jak też pozwoliły na dostosowanie oferty do bieżących wymagań rynkowych. W pracach nad programem uczestniczyła Komisja Programowa (w skład której wchodzi również przedstawiciel studentów), Kolegium Dziekańskie oraz uwzględniono wnioski płynące z losów zawodowych absolwentów, badania jakości realizacji zajęć dydaktycznych oraz konsultacji z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego.

Szczegółowe zmiany w programie przedstawiono poniżej:

Zmiany na studiach pierwszego stopnia w roku ak. 2017/18:

Ekonomia – zmiany w siatce przedmiotów:

- Teoria lokalizacji przedsiębiorstw – zmiana na: Geografia ekonomiczna
- Ekonomia integracji europejskiej – zmiana na: Historia gospodarcza
- Przedmiot z zakresu nauk humanistycznych – zmiana na: Zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy

Zmiany na studiach pierwszego stopnia w roku ak. 2021/22:

- Ekonomia – nowy program oparty na PRK

W przypadku studiów drugiego stopnia zmiany dotyczyły przede wszystkim specjalności/zakresów kształcenia. W tym przypadku były one pochodną konsultacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz bieżącej analizy rynku pracy. Ponadto brano pod uwagę możliwości kadrowe oraz granty i inne projekty badawcze realizowane na Wydziale Nauk Ekonomicznych. Zmiana zakresów kształcenia zawsze oparta jest również na badaniach ankietowych prowadzonych wśród studentów studiów pierwszego stopnia. Szczegółowe zmiany w programie studiów dotyczyły następujących kwestii:

Zmiany na studiach II stopnia w roku ak. 2017/18

- nowa specjalność: Analityka gospodarcza

Pojawienie się specjalności „Analityka gospodarcza” wynikała z przeprowadzonej analizy rynku pracy (takie stanowisko często pojawiało się w ogłoszeniach z ofertami pracy) oraz oferty innych uczelni ekonomicznych w kraju.

Zmiany na studiach II stopnia w roku ak. 2018/19

- nowa specjalność: Biznes i rynki międzynarodowe

Zmiany na studiach II stopnia w roku ak. 2021/22

- nowa specjalność: Finanse, bankowość i ubezpieczenia

- nowa specjalność: E-handel i usługi

- nowa specjalność: Ekonomia menedżerska i doradztwo biznesowe

Nowe zakresy studiów na kierunku ekonomia wynikały zarówno z przyczyn administracyjnych (przejście na PRK) jak również chęcią dostosowania oferty kształcenia do bieżących potrzeb rynkowych. Szczególną rolę odegrały w tym przypadku konsultacje z sektorem finansowym, czego efektem stał się zakres kształcenia „Finanse, bankowość i ubezpieczenia”. Natomiast pandemia oraz rozwój e-gospodarki stały się przyczynkiem do skonstruowania programu kształcenia w zakresie „E-handel i usługi”.

Ocena jakości kształcenia na kierunku ekonomia jest poddawana cyklicznej zewnętrznej ocenie Polskiej Komisji Akredytacyjnej, a wyniki tej oceny są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia na tym kierunku. Na żadnym z ocenianych przez zespół wizytujący PKA kierunków (ekonomia oraz zarządzanie) nie była dotychczas dokonywana inna ewaluacja, aniżeli przeprowadzana przez PKA.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Politykę jakości kształcenia wdrożoną przez Uniwersytet Warmińsko-Mazurski na kierunku ekonomia oraz jej skuteczność ocenia się pozytywnie. W Uczelni zostały formalnie przyjęte i wdrożone zasady

projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów. Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem sprawuje Dziekan. Jakość kształcenia na ocenianym kierunku podlega cyklicznym ocenom PKA, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu nauczania. Udział interesariuszy zewnętrznych (np. Rada Patronacka) i wewnętrznych w procesie zapewnienia jakości kształcenia został formalnie zagwarantowany i wdrożony.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. Praktyczne stosowanie procedury polegającej na tym, że po każdym ukończonym procesie dyplomowania Wydziałowa Komisja Programowa dokonuje oceny wylosowanych prac dyplomowych pod względem spełniania wymagań wydziałowych oraz adekwatności ocen promotorów i recenzentów. Celem i rezultatem tych działań jest ustawiczne podnoszenie poziomu metodycznego i merytorycznego prac dyplomowych.

Zalecenia

Brak

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Poprzednia ocena instytucjonalna została przeprowadzona w roku akademickim 2014/2015 i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej (uchwała nr 406/2015 Prezydium PKA z dnia 11 czerwca 2015r) oraz oceną programową z roku akademickiego 2013/2014, która również zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej (2/2014 z 9 stycznia 2014). W uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w tej sprawie nie sformułowało zaleceń.

Przewodniczący zespołu oceniającego

Dr hab. Wiesław Ciechomski

